



PCI-håndbog

Om tilladelsesprocesserne for projekter af fælles interesse for den transeuropæiske energinfrastruktur



PCI-håndbog, 2023

Udgivet i 2023, revideret i 2025 af:

Energistyrelsen, Carsten Niebuhrs Gade 43, 1577
København V

Telefon: 33 92 67 00, E-mail: ens@ens.dk

Webside: <http://www.ens.dk>

Design og produktion: Energistyrelsen

Indholdsfortegnelse

Kapitel 1: Indledning	4
Kapitel 2: Overordnet tilladelsesproces for PCI-projekter	6
Kapitel 3: Elektricitet	15
Kapitel 3.1: Eltransmissionsnet, som anlægges på land eller ilandføres i Danmark	15
Kapitel 3.2: Offshore eltransmissionsnet, som ikke ilandføres i Danmark	22
Kapitel 3.3: Energilagerfaciliteter	26
Kapitel 3.4: Intelligente elnet	31
Kapitel 4: Intelligente gasnet	36
Kapitel 5: Brint	42
Kapitel 6: Elektrolysatorfaciliteter:	48
Kapitel 7: Kulddioxid (CO ₂)	53

Kapitel 1: Indledning

Kapitel 1.1: Introduktion til denne håndbog

Denne håndbog har til formål at skabe et vejledende overblik for projektiværksættere over tilladelsesprocessen for projekter i Danmark, som er udvalgt til EU's lister over projekter af fælles eller gensidig europæisk interesse (PCI eller PMI), herefter benævnt som PCI-liste og PCI-projekter.

PCI-projekter er EU's definition for projekter af fælles interesse (Projects of Common Interest) for den europæiske infrastruktur, som forbinder EU-lande med hinanden. PMI-projekter er projekter af gensidig interesse (Projects of Mutual Interest), som forbinder EU-lande med lande uden for EU. I denne håndbog vil begge typer af projekter blot omtales som PCI-projekter eller på PCI-liste af praktiske hensyn, fordi projekterne har samme overordnede procedure.

Information om PCI og PMI-projekter kan findes på Kommissionens hjemmeside gennem følgende link: https://energy.ec.europa.eu/topics/infrastructure/projects-common-interest-and-projects-mutual-interest_en.

Kapitel 1.2: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) Nr. 869/2022

I 2022 vedtog Europa-Parlamentet og Rådet forordning (EU) nr. 869/2022 af 30. maj 2022 om retningslinjer for den transeuropæiske energiinfrastruktur m.v. (herefter benævnt TEN-E-forordningen). TEN-E-forordningen kan findes gennem følgende link: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32022R0869&qid=1687785047057>.

TEN-E-forordningen har til formål at opgradere og sammenkoble EU's energiinfrastruktur til et kontinentalt energinet. Formålet er at understøtte EU's klima- og energimål, konkurrenceevne, energisikkerhed, markeds- og systemintegration af energi særligt fra vedvarende energikilder, samt understøtte tilvejebringelsen af overkommelige energipriser. For at opnå det formål udarbejder EU lister over PCI-projekter, som begrænses til de projekter, der bedst bidrager til gennemførelsen af EU's prioriterede mål. Listen bliver opdateret hvert andet år.

TEN-E-forordningens kapitel III og bilag VI indeholder regler for tilladelsesprocessen for PCI-projekter for at bidrage til fremskyndelse og koordinering af behandlingen af de nødvendige tilladelser til PCI-projekter. TEN-E-forordningen indeholder desuden regler om offentlighedens deltagelse for at sikre de bedst mulige standarder for offentlighedens deltagelse og gennemsigtighed i tilladelsesprocessen til PCI-projekter (jf. TEN-E-forordningens artikel 9, stk. 3). Ifølge TEN-E-forordningen skal PCI-projekter fortsat have de samme tilladelser som andre infrastrukturprojekter. Der er dog fastsat regler om koordinering og fremskyndelse af tilladelsesprocessen mellem de godkendende myndigheder.

Kapitel 1.3: Den kompetente myndighed i Danmark

Hvert medlemsland skal udpege en national kompetent myndighed – også kaldet "NCA" (National Competent Authority) til at sikre fremdrift i indhentelsen af tilladelser til PCI-projekter. Det er den kompetente myndigheds opgave at følge og koordinere tilladelsesprocessen frem mod udstedelsen af de endelige tilladelser til projektet. Energistyrelsen er den nationale kompetente myndighed i Danmark og dermed primært kontaktpunkt for projektiværksættere til PCI-projekter.

I Danmark gives tilladelserne til PCI-projekter efter samarbejdsordningen (læs mere herom i TEN-E-forordningens artikel 8, stk. 3). Det indebærer, at indhentningen af tilladelser koordineres af Energistyrelsen, og at Energistyrelsen tilser, at de enkelte tilladelser udstedes inden for fristerne i TEN-E-forordningen. Denne ordning indebærer også, at Energistyrelsen ikke har kompetence til at ændre eller tilsidesætte afgørelser udstedt af andre myndigheder. Ydermere skal konceptet for offentlighedens deltagelse tilrettelægges i et samarbejde mellem projektiværksætter, Energistyrelsen og relevante myndigheder (læs mere herom i afsnit 2.5).

Energistyrelsen kan kontaktes på:

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
Tlf: 33926700
E-mail: ens@ens.dk

For at sikre en smidig tilladelsesproces anbefales det, at projektiværksætteren til PCI-projektet tager kontakt til Energistyrelsen i god tid og gerne inden projektiværksætter har udarbejdet den detaljerede projektbeskrivelse.

Kapitel 1.4: Håndbogens kapitler

Efter indledning i kapitel 1 giver kapitel 2 følgende overordnede informationer om tilladelsesprocessen for PCI-projekter i Danmark:

- Kapitel 2.1: Anmeldelse af projektet til Energistyrelsen
- Kapitel 2.2: Besvarelse af anmeldelsen
- Kapitel 2.3: Fastsættelse af hvilke oplysninger der skal indgives
- Kapitel 2.4: Fastlæggelse af en detaljeret tidsplan for tilladelsesprocessen
- Kapitel 2.5: Koncept for offentlighedens deltagelse og inddragelse
- Kapitel 2.6: Høringer i forbindelse med miljøvurdering
- Kapitel 2.7: Ansøgninger om tilladelser
- Kapitel 2.8: Samlet afgørelse
- Kapitel 2.9: Skematisk oversigt over tilladelsesprocessen for PCI-projekter

Kapitel 3-7 beskriver de specifikke processer for hver energiinfrastruktorkategori efter TEN-E-forordningens bilag II. Hver kategori har specifikke processer vedr. relevante miljøvurderinger, afgørelser, oplysninger, arbejdsgange, lovgivning, og kontaktoplysninger på berørte myndigheder og interessenter, som beskrives for disse energiinfrastruktorkategorier:

- Kapitel 3: El
 - Kapitel 3.1: Eltransmissionsnet, som anlægges på land eller ilandføres i Danmark
 - Kapitel 3.2: Offshore eltransmissionsnet, som ikke ilandføres i Danmark
 - Kapitel 3.3: Intelligente elnet
 - Kapitel 3.4: Energilagerfaciliteter
- Kapitel 4: Intelligente gasnet
- Kapitel 5: Brint
- Kapitel 6: Elektrolysatorfaciliteter

Kapitel 2: Overordnet tilladelsesproces for PCI-projekter

Dette kapitel beskriver tilladelsesprocessen for PCI-projekter med udgangspunkt i TEN-E-forordningens krav til processen. Forud for tilladelsesprocessen har projektiværksætteren gennemgået en udvælgelsesproces for at komme i betragtning til EU's PCI-liste.

Tilladelsesprocessen for PCI-projekter må som udgangspunkt højst vare 3 ½ år. Processen opdeles i følgende to stadier:

Stadie 1: Anmeldelse og forberedelse af ansøgningsmateriale

Stadie 1 starter, når Energistyrelsen skriftligt har bekræftet projektiværksætteren's anmeldelse af projektet til de relevante kompetente myndigheder (se afsnit 2.1).

I dette stadie udarbejder projektiværksætteren alle nødvendige undersøgelser og vurderinger, der skal indgå som grundlag i ansøgningen til myndighederne og danne grundlag for tilladelserne, såsom miljøkonsekvensrapporter. Såfremt projektet kræver udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport, vil myndighedens gennemgang og accept af rapporten i henhold til miljøvurderingslovens §24, stk. 1 være en del af stadie 1, mens den offentlige høring i henhold til miljøvurderingslovens §24, stk. 2 vil være en del af stadie 2. Der gennemføres desuden mindst én offentlig høring tidligt i projektets designfase.

Dette stadie omfatter også evt. nødvendige ansøgninger til forundersøgelser og tilhørende afgørelser fra de relevante myndigheder.

Udkastet til vurderingerne udarbejdet under stadie 1 indgår herefter som en central del af ansøgningsmaterialet til indhentelsen af de nødvendige tilladelser til projektet under stadie 2.

Som national kompetent myndighed vurderer Energistyrelsen projektets modenhed og kan vejlede projektiværksætteren om, hvilke vurderinger og dokumenter der skal med i ansøgningsmaterialet, samt om rækkefølgen og tidsplanen for indhentning af tilladelserne. Energistyrelsen sikrer koordinering mellem de relevante myndigheder. Hvis projektet ikke kræver miljøkonsekvensrapport eller andre undersøgelser, kan stadie 1 fravælges, og projektet kan gå direkte til stadie 2.

Stadie 1 må som udgangspunkt højst vare 2 år. Stadie 1 slutter, når Energistyrelsen skriftligt bekræfter, at projektiværksætteren har indsendt fyldestgørende ansøgningsmateriale til myndighederne (se afsnit 2.7).

Stadie 2: Den lovpligtige tilladelsesproces

I dette stadie indhentes de nødvendige afgørelser og tilladelser til projektet frem til anlægsfasen, ligesom der foretages høring over miljøkonsekvensrapporten hos offentligheden og berørte myndigheder, såfremt projektet er miljøvurderingspligtigt. Dette andet stadie må som udgangspunkt højst vare 1 ½ år fra Energistyrelsen har accepteret ansøgningen om overgang til den lovpligtige tilladelsesproces til de relevante tilladelser er meddelt. Den maksimale sagsbehandlingstid i forbindelse med udstedelse af tilladelser på 1 ½ år er eksklusiv behandling af klager til det konkrete projekt.

Den nationale tilladelsesproces for PCI-projekter fremgår af oversigten i afsnit 2.9.

Kapitel 2.1: Anmeldelse af projektet til Energistyrelsen

Formålet med den indledende projektanmeldelse er bl.a., at Energistyrelsen får tilstrækkelige informationer til at tilrettelægge og koordinere tilladelsesprocesserne i de involverede lande inden for de tidsfrister, der er angivet i TEN-E-forordningen, såvel som at kunne igangsætte de nødvendige vurderinger, fx miljøvurdering, der skal danne grundlag for de efterfølgende tilladelser til projektet.

Reglerne for anmeldelsen af projekter følger af TEN-E-forordningens artikel 10. Anmeldelsen til Energistyrelsen skal inkludere en detaljeret beskrivelse af projektet. Beskrivelsen af projektet skal indeholde tilstrækkelige detaljer til, at Energistyrelsen, eventuelt med bidrag fra relevante myndigheder, kan tage stilling til, om projektet er modent nok til at påbegynde stadie 1 i processen. Som tilstrækkeligt for anmeldelsen regnes de oplysningskrav, der er for at påbegynde en miljøkonsekvensvurdering, dvs. at bygherre skal fremsende en ansøgning til den relevante myndighed i henhold til miljøvurderingslovens §§18-19, såfremt projektet er omfattet af miljøvurderingslovens §15. Derudover skal oplysningerne ikke være mindre omfattende end, at Energistyrelsen i samarbejde med projektiværksætter kan levere en liste med relevante tilladelser til projektiværksætteren og danne et overblik over tidsplanen for projektet.

Projektiværksætteren af et PCI-projekt, der krydser dansk territorie, skal skriftligt anmelde projektet til Energistyrelsen og i samarbejde med Energistyrelsen sikre samarbejde og effektiv kommunikation til den nationale kompetente myndighed i den/de øvrige berørte medlemsstater i henhold til TEN-E-forordningens artikel 8, stk. 5-6. Energistyrelsen opfordrer desuden projektiværksætter til at informere den nationale kompetente myndighed i evt. andre berørte medlemsstater om anmeldelsen til Energistyrelsen og vice versa.

Såfremt projektet skønnes med stor sandsynlighed at have negative konsekvenser for miljøet i andre medlemsstater, skal de relevante oplysninger stilles til rådighed for den kompetente myndighed i de relevante medlemsstater. Dette krav er omfattet af ESPOO-konventionen (Bekendtgørelse nr. 71 af 4. november 1999 af konventionen af 25. februar 1991 om vurdering af virkningerne på miljøet på tværs af landegrænserne). ESPOO-konventionen er implementeret i miljøvurderingsloven.

Den kompetente myndighed i den/de andre medlemsstater meddeler herefter, om den eller en anden berørt myndighed ønsker at deltage i de relevante offentlige høringer, jf. TEN-E-forordningens artikel 9, stk. 6. Projekthanmeldelsen skal derfor indeholde en vurdering af, om projektet risikerer at have negative konsekvenser på miljøet i tilstødende medlemsstater.

Det er ressortmyndigheden, som vurderer, om projektet er omfattet af ESPOO-konventionen. Dette vil i de fleste tilfælde være Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø. Hvis ressortmyndigheden er en anden end Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, er denne myndighed forpligtet til at sende information om projektet til Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø.

Kapitel 2.2: Besvarelse af anmeldelsen

Senest tre måneder efter modtagelsen af projektanmeldelsen skal Energistyrelsen skriftligt enten anerkende eller give afslag på anmeldelsen. Energistyrelsen bestræber sig på at indgå i en dialog med projektiværksætter inden udgangen af de tre måneder med henblik på at afklare behov for eventuel yderligere dokumentation for at kunne igangsætte tilladelsesprocessens første stadie.

Afslag kan gives, hvis projektet vurderes ikke at være modent nok til at påbegynde tilladelsesprocessens første stadie, som er proceduren før indgivelse af ansøgningen.

Energistyrelsen skal begrunde et eventuelt afslag på en anmeldelse jf. TEN-E-forordningens artikel 10, stk. 3. Hvis projektanmeldelsen anerkendes, gælder datoen for Energistirelsens skriftlige anerkendelse som startdatoen for tilladelsesprocessen.

Kapitel 2.3: Fastsættelse af hvilke oplysninger, der skal indgives

Efter anerkendelse af anmeldelsen fastlægger Energistyrelsen i samarbejde med de øvrige relevante myndigheder og projektiværksætteren omfanget, strukturen og detaljeringsgraden af de oplysninger, som projektiværksætteren skal indgive som en del af ansøgningerne for de relevante tilladelser for projektet, jf. TEN-E-forordningens artikel 10, stk. 6, litra a.

Nogle projekter kan være omfattet af krav om screening i henhold til miljøvurderingsloven, hvor myndigheden skal afgøre, om projektet kræver udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport, før der kan meddeles tilladelse. Disse projekter fremgår af miljøvurderingslovens bilag 2. Nogle projekter kan være omfattet af direkte miljøvurderingspligt, disse projekter fremgår af miljøvurderingslovens bilag 1. Hvis der skal foretages en screening, kan dette ske både før eller efter anmeldelsen af projektet til Energistyrelsen. Hvis der skal foretages en screening, vil fastlæggelsen af omfanget, strukturen og detaljeringsgraden af de oplysninger, som projektiværksætteren skal indgive som en del af ansøgningerne for de relevante tilladelser, først kunne meddeles projektiværksætteren efter screeningen er afsluttet. Ligeledes skal det være afklaret, om der skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport, eller om sagsbehandlingen i henhold til miljøvurderingslovens regler kan anses for afsluttet.

Uagtet om et projekt er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 1 eller 2, skal myndigheder i forbindelse med tilladelser til projekter mv. sikre, at der fx er overensstemmelse med beskyttelses mål og indsatser i nationale regler i medfør af havstrategidirektivet, vandrammedirektivet, habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet. Der vil derfor ofte skulle udarbejdes en række natur- og miljøfaglige vurderinger som grundlag for de senere tilladelser, selvom projektet ikke kræver udarbejdelse af en egentlig miljøkonsekvensrapport. Derudover vil det også skulle afklares, om projektet kræver udarbejdelse af kommuneplantillæg og/eller lokalplan.

For de typer rapporter og redegørelser, der skal indgives som en del af ansøgninger, tages der udgangspunkt i de tjeklister, som er angivet i kapitlerne for de specifikke typer af projekter i kapitel 3-7. Tjeklisten skal ses som en ikke-udtømmende bruttoliste, hvor ikke alle rapporter vil være nødvendige for alle projekter.

Kapitel 2.4: Fastlæggelse af en detaljeret tidsplan for tilladelsesprocessen

Projektiværksætteren udarbejder i samarbejde med Energistyrelsen og andre berørte myndigheder en detaljeret tidsplan for tilladelsesprocessen, jf. TEN-E-forordningens artikel 10, stk. 6, litra b.

Det følger af TEN-E-forordningens bilag VI, at den detaljerede tidsplan skal angive:

- a) **Afgørelser**, der skal træffes, og udtalelser, der skal indhentes
- b) **Myndigheder, interesseparter og den del af offentligheden**, som forventes at blive berørt
- c) **De forskellige etaper af proceduren** og deres varighed
- d) **Større milepæle**, der skal nås, og deres frister i forhold til den samlede afgørelse, der skal træffes
- e) **Ressourcer**, som myndighederne har planlagt, og eventuelle yderligere ressourcebehov.

Når Energistyrelsen anerkender anmeldelsen af et projekt, vil Energistyrelsen bede projektiværksætteren om at udarbejde et udkast til detaljeret tidsplan, hvis dette ikke er medsendt i projektanmeldelsen. Når der i punkt e) henvises til ressourcer, er det sandsynligvis ikke muligt at komme med et eksakt bud på anvendelse af ressourcer hos projektiværksætteren eller myndighederne. Men det vil være hensigtsmæssigt for opgavens smidige gennemførelse, at der er en oversigt over navngivne kontaktpersoner knyttet til projektet hos projektiværksætteren og myndighederne for de enkelte afgørelser.

Energistyrelsen sender i samarbejde med projektiværksætteren et udkast til en tidsplan i høring hos de relevante myndigheder. Hvis der foreslås ændringer til udkastet, vil projektiværksætteren få mulighed for at komme med bemærkninger til de foreslåede ændringer. På baggrund heraf godkender Energistyrelsen den endelige detaljerede tidsplan og videresender denne til orientering til de relevante myndigheder. Den detaljerede tidsplan vil så vidt muligt blive sendt til projektiværksætteren og de berørte myndigheder inden for tre måneder fra accept af anmeldelse af projektet. Hvis der viser sig behov for at ændre tidsplanen på et senere tidspunkt, ændrer Energistyrelsen tidsplanen i samarbejde med projektiværksætteren og de berørte myndigheder.

For projekter, som passerer grænsen til en eller flere øvrige medlemsstater, vil Energistyrelsen tage kontakt til de PCI-kompetente myndigheder med henblik på at sammenpasse tidsplanerne i videst muligt omfang. Dette sker i henhold til TEN-E-forordningens artikel 8, stk. 6.

Kapitel 2.5: Koncept for offentlighedens deltagelse og inddragelse

Inden for en vejledende periode på tre måneder efter Energistirelsens anerkendelse af projektanmeldelsen skal projektiværksætteren udarbejde et koncept for offentlighedens deltagelse og forelægge denne til godkendelse for den kompetente myndighed, jf. TEN-E-forordningens artikel 9, stk. 3. I konceptet for offentlighedens deltagelse skal det beskrives, hvordan offentligheden vil blive hørt om projektet. Efter TEN-E-forordningens artikel 9, stk. 4, skal projektiværksætteren desuden tilrettelægge gennemførelsen af mindst én offentlig høring, inden projektet overgår til tilladelsesprocessens andet stadie, den lovpligtige tilladelsesproces. Dette er for at sikre de bedst mulige standarder for offentlighedens deltagelse. Minimumskravene for den offentlige høring er beskrevet i TEN-E-forordningens bilag VI, punkt 5.

For miljøvurderingspligtige projekter, dvs. projekter på miljøvurderingslovens bilag 1, eller projekter på bilag 2, hvor en screening har fastslået, at der skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport, vil høringen, efter miljømyndighedens vurdering, kunne gennemføres som en del af den første offentlighedsfase (indkaldelse af ideer og forslag), som sker inden myndigheden kommer med en endelig afgrænsningsudtalelse til brug i miljøkonsekvensrapporten. I så fald vil høringen blive gennemført i et samarbejde mellem projektiværksætteren og miljømyndigheden, hvor konceptet

for offentlighedens deltagelse sendes til pågældende miljømyndighed med inddragelse af Energistyrelsen eller med Energistyrelsen i kopi (hvis det er aftalt mellem Energistyrelsen og projektiværksætter).

Miljømyndigheden er den myndighed, der meddeler tilladelse efter miljøvurderingslovens regler. Dette kan være Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, Energistyrelsen eller beliggenhedskommunen.

For projekter, hvor der ikke er miljøvurderingspligt, vil konceptet for offentlighedens deltagelse blive godkendt af Energistyrelsen og høringen afholdes efter TEN-E-forordningens artikel 9, stk. 4 og i henhold til TEN-E-forordningens bilag VI, punkt 3-6.

Myndighederne skal anmode om ændringer i konceptet eller godkende konceptet inden for tre måneder efter modtagelse af konceptet for offentlighedens deltagelse. Konceptet for offentlighedens deltagelse skal være på dansk eller engelsk.

Den offentlige høring har til formål at informere interessenter om projektet på et tidligt tidspunkt og bidrage til at fastslå den bedst egnede placering eller linjeføring og de relevante spørgsmål, der skal behandles i ansøgningen. Derfor skal høringen gennemføres inden linjeføringen for projektet er endeligt fastlagt. Den offentlige høring skal endvidere opfylde de krav, som følger af TEN-E-forordningens bilag VI, punkt 3-6. Herunder skal projektiværksætteren udarbejde en informationsfolder og et websted om projektet, ligesom relevante interessenter skriftligt skal inviteres til særlige møder i forbindelse med høringen.

Jf. TEN-E-forordningens bilag VI, punkt 4, skal konceptet for offentlighedens deltagelse mindst indeholde oplysninger om:

a) **Høringsparterne**

Oversigt over samtlige parter og berørte myndigheder og interesseorganisationer som høres, samt hvilke metoder der tænkes anvendt for at involvere disse grupper.

b) **Påtænkte foranstaltninger**

Kort beskrivelse af det overordnet omfang af og principperne for offentlighedens deltagelse, samt tentativ lokalitet og dato for afholdelse af borgermøde(r). Herunder foreslåede steder og datoer for særlige møder.

c) **Tidsplan**

Tidsplan for samtlige planlagte aktiviteter, der skal gennemføres for at implementere konceptet for offentlighedens deltagelse.

d) **Menneskelige ressourcer** allokeret til de respektive opgaver.

En oversigt over navngivne kontaktpersoner knyttet til de respektive opgaver hos projektiværksætteren og relevante myndigheder, og evt. mulige ressourceskøn.

Ved gennemgangen af konceptet for offentlighedens deltagelse vil Energistyrelsen eller miljømyndigheden undersøge, om den offentlige høring meningsfuldt kan afholdes sammen med andre relevante høringer om projektet. Hvis projektiværksætteren ønsker at foretage væsentlige ændringer af et godkendt koncept for offentlighedens deltagelse, skal projektiværksætteren underrette Energistyrelsen og, hvis relevant, den involverede miljømyndighed. Den involverede myndighed vil i så fald kunne anmode om modifikationer, jf. TEN-E-forordningens artikel 9, stk. 3.

Kapitel 2.6: Høringer i forbindelse med miljøvurdering

For miljøvurderingspligtige PCI-projekter gælder, at der gennemføres mindst to høringer, nemlig 1. offentlighedsfase (indkaldelse af ideer og forslag) og 2. offentlighedsfase (høringen over miljøkonsekvensrapporten), jf. miljøvurderingslovens § 35, stk. 3-4.

Hvis der før anmeldelse af projektet allerede er gennemført en eller flere høringer, som opfylder kravene i TEN-E-forordningens artikel 9, stk. 4 og bilag VI, tager miljømyndigheden det med i betragtning ved godkendelsen af konceptet for offentlighedens deltagelse. Inddragelse af offentligheden kan ske før anmeldelse. Miljømyndigheden vil ved godkendelse af konceptet tage stilling til, om den samlede inddragelse kan godkendes.

Hvis projektet passerer to eller flere medlemsstaters grænser, skal høringerne i alle berørte medlemsstater afholdes inden for en periode på to måneder fra datoen for igangsættelsen af den første høring, jf. TEN-E-forordningens artikel 9, stk. 5.

Efter gennemførelsen af de offentlige høringer skal projektiværksætteren udarbejde en rapport, som sammenfatter resultaterne af de aktiviteter, der har været i forbindelse med offentlighedens deltagelse, jf. TEN-E-forordningens artikel 9, stk. 4, 2. afsnit. Rapporten skal også indeholde resultaterne af eventuel inddragelse af offentligheden, der er gennemført inden anmeldelse af projektet er sendt til Energistyrelsen. Rapporten skal indgives til Energistyrelsen sammen med den endelige ansøgning om, at tilladelsesprocessen overgår til den lovpligtige tilladelsesproces (andet stadie). Energistyrelsen videresender rapporten til de relevante myndigheder. I forbindelse med behandlingen af tilladelserne til projektet vil myndighederne tage behørigt hensyn til konklusionerne i rapporten.

Kapitel 2.7: Ansøgninger om tilladelser

For at kunne overgå til den lovpligtige tilladelsesproces skal projektiværksætteren udarbejde en ansøgning om at overgå til stadie 2 og den lovpligtige tilladelsesproces. I henhold til kapitel 2.4 og 2.5 fastsætter Energistyrelsen, involverede myndigheder og projektiværksætter efter anmeldelsen af projektet i fællesskab omfanget, strukturen og detaljeringsgraden af dokumentationen, som projektiværksætter skal tilvejebringe og indgive som en del af ansøgningen om at overgå til stadie 2 og den lovpligtige tilladelsesproces. Det inkluderer fx udkast til en miljøkonsekvensrapport, samt en liste over tilladelser og afgørelser, der skal indhentes til det konkrete projekt i løbet af tilladelsesprocessen. Det fremgår af PCI-håndbogens kapitel 3-7 hvilke overordnede miljøvurderinger, tilladelser og afgørelser, der er nødvendige for de enkelte projekttyper.

Når projektiværksætter har udarbejdet relevant ansøgningsmateriale for de nødvendige tilladelser i henhold til dansk lovgivning, skal der indsendes en kort ansøgning til Energistyrelsen om, at tilladelsesprocessen overgår til den lovpligtige tilladelsesproces (andet stadie). Ansøgningen vurderes af Energistyrelsen med inddragelse af relevante myndigheder ift. om ansøgningsmaterialet er fyldestgørende. I ansøgningen til Energistyrelsen skal der som nævnt ovenfor vedlægges en rapport, der sammenfatter resultaterne af de offentlige høringer. Hvis det er nødvendigt, anmoder Energistyrelsen evt. på vegne af andre myndigheder om nye oplysninger på baggrund af ansøgningsudkastet. Der kan dog kun anmodes om oplysninger, der er omfattet af de informationer, som Energistyrelsen har bedt om efter modtagelse af anmeldelsen af projektet i starten af proceduren før indgivelse af ansøgningen (første stadie), læs herom i afsnit 2.3. Når

eventuelt manglende oplysninger er indsendt, skal Energistyrelsen acceptere behandlingen af ansøgningen, jf. TEN-E-forordningens artikel 10, stk. 6. Herefter kan der kun anmodes om nye oplysninger, hvis de er begrundede i nye omstændigheder. Energistyrelsens accept af ansøgningen markerer overgangen til den lovpligtige tilladelsesproces. Energistyrelsens accept af ansøgningen foretages i et nært samarbejde med de øvrige berørte myndigheder.

I løbet af den lovpligtige tilladelsesproces skal der udstedes en række tilladelser til projektet samt foretages den anden offentlige høring i henhold til miljøvurderingslovens §24, stk. 2. Tilladelserne til projektet skal som udgangspunkt udstedes inden for 1 ½ år fra Energistyrelsens accept af ansøgningen. Projektiværksætteren kan vælge at bruge Energistyrelsen som eneste kontaktpunkt i løbet af den lovpligtige tilladelsesproces, således at alle relevante ansøgninger sendes til styrelsen, som videresender ansøgningerne til de relevante myndigheder. Der er også mulighed for at sende ansøgningerne direkte til de relevante myndigheder med Energistyrelsen i kopi. Energistyrelsen skal koordinere tilladelserne og føre tilsyn med, at de relevante afgørelser gives inden for tidsfristerne.

Kapitel 2.8: Samlet afgørelse

Så snart de nødvendige tilladelser er udstedt, sender Energistyrelsen en bekræftelse til projektiværksætteren om, at den lovpligtige tilladelsesprocessen er afsluttet jf. bestemmelserne i TEN-E-forordningens kapitel III. Da Danmark har valgt samarbejdsordningen, jf. uddybning i afsnit 1.2, har Energistyrelsen ikke kompetence til at udstede afgørelser på vegne af andre myndigheder. Derfor udsteder Energistyrelsen ikke én samlet afgørelse til PCI-projektet i Danmark.

Kapitel 2.9: Skematisk oversigt over tilladelsesprocessen for PCI-projekter

Proces	Opgavebeskrivelse	Projekt-iværksætteren	Den kompetente myndighed	Reference
Stadie 1 (procedure før indgivelse af ansøgning)	Anmeldelse af projektet til Energistyrelsen.	X		Afsnit 2.1
	Besvarelse af anmeldelse eller begrundet afslag. (Senest tre måneder efter anmeldelse)		X	Afsnit 2.2
	Udkast til detaljeret tidsplan. ¹	X		Afsnit 2.4
	Udkast til koncept for offentlighedens deltagelse. (Inden for en vejledende periode på tre måneder efter anerkendelse af anmeldelse)	X		
	Endelig detaljeret tidsplan og fastlægge omfanget af dokumentation og detaljeringsgraden af oplysninger.		X	Afsnit 2.3 og 2.4

¹ Tidsplanen kan med fordel indsendes sammen med anmeldelsen af projektet.

Stadie 2 (den lovpligtige tilladelsesproces)	Godkendelse af koncept for offentlighedens deltagelse. (Senest tre måneder efter modtagelse af konceptet)		X	Afsnit 2.5
	Oprettelse af hjemmeside, informationsfolder og skriftlige invitationer til møder.	X		
	Afholdelse af mindst én tidlig offentlig høring. Den offentlige høring kan gennemføres sammen med 1. offentlighedsfase i forbindelse med miljøkonsekvensvurdering.	X		Afsnit 2.5
	Udarbejdelse af ansøgningsmateriale og evt. rapporter om miljøvurderinger. For miljøvurderingspligtige projekter udarbejdes udkast til miljøkonsekvensrapport. (Inden indsendelse af ansøgningsmateriale)	X		
	Udarbejdelse af rapport om offentlighedens deltagelse. (Når alt relevant ansøgningsmateriale og tilhørende miljøvurderinger er udarbejdet)	X		Afsnit 2.6
	Udarbejdelse af ansøgninger til de enkelte relevante afgørelser. Disse kan efter aftale med Energistyrelsen sendes på et senere tidspunkt i processen.	X		Afsnit 2.7
	Kort ansøgning indsendes til Energistyrelsen med en anmodning om at overgå til den lovpligtige tilladelsesproces.	X		Afsnit 2.7
	Anmodning om flere oplysninger, hvis nødvendigt.		X	Afsnit 2.7
	Indsendelse af flere oplysninger, hvis nødvendigt.	X		Afsnit 2.7
	Accept af ansøgning om overgang til den lovpligtige tilladelsesproces. (Senest tre måneder efter modtagelse af alle oplysninger og senest to år efter anerkendelse af anmeldelse)		X	

	Energistyrelsen fastsætter rimelige tidsfrister – indenfor fristen på 1 ½ år – for de enkelte afgørelser i samarbejde med relevante myndigheder.		X	
	Miljømyndigheden koordinerer høringerne for miljøvurderingspligtige projekter så høringerne så vidt muligt afholdes samlet.		X	
	Sende relevante afgørelser til projektiværksætter og føre tilsyn med, at tidsfristerne overholdes.		X	
	Bekræftelse af, at alle nødvendige tilladelser er udstedt. (Senest 1 ½ år efter accept af ansøgningen)		X	Afsnit 2.8

Kapitel 3: Elektricitet

PCI-projekterne i energiinfrastrukturkategorien elektricitet skal ifølge TEN-E-forordning have grænseoverskridende effekt og kan ifølge bilag II indeholde:

- Luftledninger, nedgravede og undersøiske transmissionsledninger.
- Udstyr eller anlæg, der muliggør transmission af elektricitet fra vedvarende energikilder på havet.
- Lagringsfaciliteter, som er direkte forbundet til højspændingstransmissionslinjer og distributionsledninger.
- Udstyr eller anlæg, der er væsentlige for ovenstående systemer med henblik på sikkerhed, sikring og effektiv drift.
- Intelligente elnet.
- Der kan også være tale om udstyr eller anlæg med dobbelt funktion, der sammenkobler offshoreproduktion af vedvarende energi til to eller flere medlemsstater eller tredjelande.

Kapitlet er derfor delt op i fire underkapitler: 3.1 eltransmission onshore og 3.2 offshore, 3.3 energilagerfaciliteter, og 3.4 intelligente elnet.

Kapitel 3.1: Eltransmissionsnet, som anlægges på land eller ilandføres i Danmark

Kapitlet beskriver relevante miljøvurderinger, afgørelser, oplysninger, arbejdsgange, lovgivning og kontakter for eltransmissionsnet, som anlægges på land eller ilandføres i Danmark. Regler for offshore eltransmissionsnet, som ikke ilandføres i Danmark, beskrives i kapitel 3.2.

3.1.1 Krav til projektiværksætter

I Danmark er det fastsat ved lov (*Lov om Energinet Danmark*), at Energinet er den eneste transmissionsvirksomhed i Danmark. Det vil derfor normalt være Energinet, der er projektiværksætter af et eltransmissionsprojekt, som helt eller delvis anlægges på land i Danmark. Hvis projektet anlægges af en udenlandsk transmissionsvirksomhed, fx i forbindelse med at et søkabel tilsluttes et transmissionsanlæg på dansk grund, skal eltransmissionsprojektet anlægges, ejes og drives i samarbejde med Energinet. Anderledes forholder det sig for offshore-projekter, som ikke ilandføres i Danmark, hvor andre projektiværksættere kan være relevante. Reglerne for offshore eltransmissionsnet, som ikke ilandføres i Danmark, er beskrevet i kapitel 3.2.

Det er en betingelse for Energinets investeringer i et projekt, at de skal indhente en tilladelse fra klima- energi- og forsyningsministeren, jf. § 4 i lov om Energinet. Da der er tale om en tilladelse, som ministeren udsteder i kraft af sine ejerbeføjelser over Energinet og tilladelsen ikke vil skulle gives til andre transmissionsvirksomheder, som anlægger transmissionsnet på dansk territorium, anses § 4 tilladelsen ikke som en del af tilladelsesprocessen i TEN-E-forordningen. Energinet kan ansøge om § 4 tilladelsen før eller sideløbende med tilladelsesprocessen.

Alle andre TSO'er, som er ansvarlig for et søkabel, der ilandføres, er ikke dækket af lov om Energinet §4. De skal have tilladelse fra Energistyrelsen efter Elforsyningsloven § 22a til etablering af søkabler.

3.1.2 Relevante miljøvurderinger og afgørelser

I dette afsnit angives de afgørelser, som typisk vil indgå i den lovpligtige tilladelsesproces. Nedenstående liste er ikke udtømmende, og den fulde liste af nødvendig dokumentation, der skal tilvejebringes, samt tilladelser og afgørelser, der skal indhentes, vil variere fra projekt til projekt. Hvis der skal udarbejdes yderligere miljøvurderinger og dokumentation eller indhentes yderligere afgørelser for et konkret projekt end hvad der er oplyst i nedenstående afsnit, vil det senest blive oplyst i forbindelse med projektiværksætterens inddragelse af Energistyrelsen ved udarbejdelsen af den detaljerede tidsplan for projektet.

Stadie 1: Herunder er opstillet vurderinger og ansøgninger, der skal udarbejdes i stadie 1 (kap. 2), samt eventuelle tilladelser af myndighederne på baggrund af dette:

- Udkast til Kommuneplantillæg, lokalplan (berørte kommuner og ved landsplandirektiv (Plan- og Landdistriktsstyrelsen)).
- Afgørelse om miljøvurderingspligt ved projekter på miljøvurderingslovens bilag 2 (screeningsafgørelse) (Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø)
- Udkast til miljøkonsekvensrapport for projekter på miljøvurderingslovens bilag 1 eller bilag 2, hvor en screeningsafgørelse har fastsat miljøvurderingspligt (Berørte kommuner, Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, eller Energistyrelsen)
- Konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-områder samt vurdering af påvirkning på beskyttede arter, havmiljøet og vandmiljøet. Hvis der er miljøvurderingspligt vil disse kunne indgå som en del af miljøkonsekvensrapporten (Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø)

Stadie 2: Herunder er opstillet tilladelser og afgørelser, som meddeles af myndighederne i andet stadie i den lovpligtige tilladelsesproces:

- Miljøkonsekvensvurdering (Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø)
- Vedtagelse af nødvendigt plangrundlag (relevante kommune(r) og landsplandirektiver (Plan- og Landdistriktsstyrelsen))
- Tilladelse til etablering af søkabler, hvis det er relevant (Energistyrelsen)

For offshore-projekter med ilandføring skal følgende endvidere gennemføres eller indhentes:

- Miljøkonsekvensvurdering på havet (Energistyrelsen)
- Forundersøgelsestilladelse på havet (Energistyrelsen)
- Tilladelse til arbejde på søterritoriet (Energistyrelsen)
- Tilladelse til etablering af søkabler, hvis det er relevant (Energistyrelsen)
- Tilladelse til opmåling af havbunden (Geodatastyrelsen)

Yderligere information om myndighedsbehandling findes i Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse: <https://miljogodkendelsesvejledningen.dk>.

Når de nævnte dokumenter og vurderinger er indhentet, bekræfter Energistyrelsen, at projektiværksætteren har indhentet de nødvendige tilladelser til at anlægge den nødvendige

infrastruktur til realiseringen af projektet. Efter afslutningen af tilladelsesprocessen kan det fortsat være nødvendigt at indhente tilladelser, som ikke er afgørende for, om projektet kan opstartes. Det kan fx være tilladelse ved Sikkerhedsstyrelsen til ekspropriation og dispensationer til gennemførelse af den ønskede linjeføring. Hvis særlovstilladelser, f.eks. dispensation fra Vandløbsloven, er nødvendige for, at projektet kan opstartes, vil disse også være en del af den tilladelsesproces, som Energistyrelsen koordinerer.

3.1.3 Omfanget af dokumentation og detaljeringsgrad af oplysninger i ansøgningen om at overgå til stadie 2 og den lovpligtige tilladelsesproces

Når de nødvendige vurderinger og dokumentation foreligger, kan projektiværksætteren indsende en ansøgning til Energistyrelsen om, at PCI-projektet overgår til den lovpligtige tilladelsesproces. Energistirelsens accept af ansøgningen markerer overgangen til den lovpligtige tilladelsesproces. I ansøgningen om at overgå til stadie 2 og den lovpligtige tilladelsesproces skal følgende dokumentation vedlægges:

- Miljøkonsekvensrapport (hvis relevant)
- Konsekvensvurdering for Natura 2000-områder (hvis relevant)
- Forslag til kommuneplantillæg og lokalplan (hvis relevant) og/eller landsplandirektiv
- Konsekvensvurdering på havet (hvis relevant)
- Rapport om offentlighedens deltagelse (særskilt dokument fra miljøkonsekvensrapporten, der beskriver offentlighedens inddragelse i processen indtil videre)

Rapporten om offentlighedens deltagelse skal sammenfatte resultater af alle aktiviteter, som er gennemført i forbindelse med offentlighedens inddragelse, herunder høringer, som er gennemført før tilladelsesprocessens start og alle høringer, som er gennemført i løbet af proceduren før indgivelse af ansøgningen. Rapporten skal opfylde kravene i TEN-E-forordningens artikel 9, stk. 4. Resultaterne fra 2. offentlighedsfase skal derfor ikke indgå i denne rapport, fordi denne høring finder sted efter fremsendelse af ansøgningen om at overgå til stadie 2 og den lovpligtige tilladelsesproces og rapport om offentlighedens deltagelse til Energistyrelsen.

3.1.4 Arbejdsgangen og vejledende tidsramme

I dette afsnit angives en vejledende arbejdsgang og tidsramme for eltransmissionsprojekter, som anlægges på land eller ilandføres i Danmark. Den konkrete arbejdsgang i et projekt tilpasses altid de aktuelle forhold, hvilket betyder, at arbejdsprocesserne kan variere betydeligt fra projekt til projekt.

Projektiværksætter anmelder projektet til Energistyrelsen og medsender en detaljeret beskrivelse af projektet, jf. TEN-E-forordningens artikel 10, stk. 1, litra a. Det kan aftales mellem projektiværksætter og Energistyrelsen, at anmeldelsen sendes direkte til relevant myndighed med Energistyrelsen i kopi. På baggrund af den detaljerede beskrivelse af projektet afgør Energistyrelsen i samarbejde med relevante myndigheder, om projektet er tilstrækkeligt modnet til, at tilladelsesprocessen kan igangsættes. Senest tre måneder efter modtagelsen af projektanmeldelsen skal Energistyrelsen skriftligt enten anerkende eller give afslag på anmeldelsen. Afslag kan gives, hvis projektet vurderes ikke at være modent nok til at påbegynde

tilladelsesprocessens første stadie, som er proceduren før indgivelse af ansøgningen. Energistyrelsen skal begrunde et eventuelt afslag på en anmeldelse.

Hvis projektet vurderes at være tilstrækkeligt modent, anerkender Energistyrelsen anmeldelsen.

Energistyrelsen beder de øvrige relevante myndigheder om at give deres bidrag til en opgørelse over omfanget af dokumentation, og detaljeringsgraden af de oplysninger, som skal indgives, som en del af ansøgningen og til en detaljeret tidsplan for tilladelsesprocessen.

Energistyrelsen vil så vidt muligt sende en opgørelse til projektiværksætteren senest tre måneder efter anerkendelse af anmeldelsen. Projektiværksætteren udarbejder en detaljeret tidsplan i samarbejde med Energistyrelsen. Skal der imidlertid udarbejdes afgrænsning for projektet, afventer opgørelsen og den detaljeret tidsplan resultaterne heraf.

Projektiværksætter ansøger om relevante tilladelser, herunder anmeldes projektet til kommunalbestyrelsen, så vidt det påtænkte anlæg er opført på miljøvurderingsloven bilag 1 eller 2. Kommunen videresender anmeldelsen til Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, der i udgangspunkt varetager projektet. Når projektet er anmeldt, skal Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø tage stilling til, om der for projektet er krav om miljøvurdering eller ej og derefter meddele denne afgørelse til projektiværksætter med kopi til Energistyrelsen.

Inden for en vejledende periode på tre måneder efter anerkendelse af anmeldelsen, skal projektiværksætter sende et koncept for offentlighedens deltagelse til godkendelse ved den kompetente miljømyndighed med Energistyrelsen i kopi. Ved miljøvurderingspligtige eltransmissionsprojekter sendes konceptet for offentlighedens deltagelse til Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø med inddragelse af Energistyrelsen. Hvis Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø ikke har stillet krav om miljøvurdering, sendes konceptet for offentlighedens deltagelse til Energistyrelsen. Den kompetente myndighed skal inden for tre måneder enten anmode om ændringer til konceptet eller godkende konceptet.

Efter godkendelse af konceptet for offentlighedens deltagelse gennemføres første offentlige høring, jf. TEN-E-forordningens artikel 9, stk. 4, hvis den ikke allerede har været gennemført. Senest på dette tidspunkt opretter projektiværksætter en hjemmeside med en ajourført beskrivelse af projektet. Endvidere udarbejdes der en informationsfolder om projektet og projektiværksætter skal sørge for at indkalde til informationsmøde(r) om projektet skriftligt. Som udgangspunkt gennemføres de offentlige høringer sammen med høringerne påkrævet i henhold til miljøvurderingsloven. Endvidere kan 1. offentlighedsfase for kommuneplantillæg, lokalplan og landsplandirektiv gennemføres som en del af den samlede høring, hvis det vurderes at være hensigtsmæssigt.

Efter den første runde med inddragelse af offentligheden fastsætter projektiværksætteren i samarbejde med Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø miljøkonsekvensrapportens indhold. Rapporten kan omfatte en vurdering af offshore-delen af projektet, såfremt dette er relevant. Endvidere skal projektiværksætteren udarbejde en rapport, som sammenfatter resultaterne af aktiviteter i forbindelse med offentlighedens deltagelse efter TEN-E-forordningens artikel 9, stk. 4. Rapporten skal offentliggøres på projektets hjemmeside, og Energistyrelsen skal underrettes, når rapporten er offentliggjort.

På baggrund af ovenstående dokumentation udarbejder projektiværksætteren udkast til hhv. miljøkonsekvensrapporten for landdelen og eventuelt konsekvensvurderingen for havdelen såfremt relevant. Hvis der skal udarbejdes lokalplan og kommuneplantillæg for projektet, skal den/de relevante kommuner endvidere udarbejde forslag til plangrundlaget. Forslag til plangrundlaget kan udarbejdes og behandles sideløbende med miljøvurderingsprocessen.

Når rapporten om offentlighedens deltagelse, og de relevante miljøvurderinger foreligger, kan projektiværksætteren sende en ansøgning til Energistyrelsen om, at sagen overgår til den lovpligtige tilladelsesproces. Når Energistyrelsen modtager ansøgningen, hører Energistyrelsen de relevante myndigheder, om sagen er tilstrækkeligt oplyst til, at de kan udstede de relevante tilladelser. Energistyrelsen anmoder om supplerende oplysninger på de relevante myndigheders vegne, hvis det er nødvendigt. Derefter accepterer Energistyrelsen, senest tre måneder efter ansøgningen er modtaget, at projektiværksætteren har tilvejebragt de relevante oplysninger. Hvis sagen er tilstrækkeligt oplyst, accepterer Energistyrelsen ansøgningen hurtigst muligt.

Som en del af den lovpligtige tilladelsesproces sendes udkastene/forslagene til hhv. miljøkonsekvensrapport, konsekvensvurdering og plangrundlag til de respektive myndigheder, som tilretter og sender i høring, som en del af den 2. offentlighedsfase. Hvis det skønnes hensigtsmæssigt, sendes miljøkonsekvensvurderingen, konsekvensvurderingen for offshore-delen, kommuneplantillæg og lokalplan i høring samtidigt, som en del af 2. offentlighedsfase. De relevante tilladelser skal udstedes inden 1½ år efter Energistirelsens accept af ansøgningen.

3.1.5 Relevant lovgivning

Dette afsnit giver et overblik over den relevante lovgivning, herunder miljølovgivning, som danner grundlag for afgørelser og udtalelser om eltransmissionsnet, der enten anlægges på land eller føres i land i Danmark. Der er ikke tale om en fuldstændig liste, da der afhængigt af det konkrete projekt kan vise sig at være andre regler, som også er relevante, eksempelvis projekter med behov for særlovstilladelser. Afsnittet er inddelt i følgende tre dele:

1. Relevant lovgivning for hovedtilladelser for projekters landdel,
2. Relevant lovgivning for hovedtilladelser for projekters havdel, og
3. En indikativ liste over anden lovgivning, som kan være relevant for projekterne.

3.1.5.1 Hovedtilladelser for projekters landdel

- Kystbeskyttelsesloven (lovbekendtgørelse nr. 705 af 29. maj 2020)
- Lov om Energinet (lovbekendtgørelse nr. 271 af 9. marts 2023)
- Elforsyningsloven (lovbekendtgørelse nr. 1248 af 24. oktober 2023)
- Planloven (lovbekendtgørelse nr. 1157 af 1. juli 2020).
- Bekendtgørelse om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (bekendtgørelse nr. 806 af 14. juni 2023)
- Miljøvurderingsloven (lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023)
- Habitatbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023)

3.1.5.2 Hovedtilladelser for projekters havdel

- Kystbeskyttelsesloven (lovbekendtgørelse nr. 705 af 29. maj 2020)
- Lov om Energinet (lovbekendtgørelse nr. 271 af 9. marts 2023)

- Elforsyningsloven (lovbekendtgørelse nr. 1248 af 24. oktober 2023)
- Kabelbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 939 af 27. november 1992)
- Bekendtgørelse om sejladsikkerhed ved entreprenørarbejder og andre aktiviteter mv. i danske farvande (bekendtgørelse nr. 1351 af 29. november 2013)
- Bekendtgørelse om miljøvurdering af planer og programmer af konkrete projekter (bekendtgørelse nr. 806 af 14. juni 2023)
- Offshorehabitatbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 846 af 26. juni 2024)
- Bekendtgørelse om administration af internationale naturbeskyttelsesområder og beskyttelse af visse arter vedrørende projekter om etablering m.v. af elproduktionsanlæg og elforsyningsnet på havet (bekendtgørelse nr. 812 af 21. juni 2024)

3.1.5.3 Anden relevant lovgivning afhængig af det konkrete projekt

- Vandløbsloven (lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019)
- Naturbeskyttelsesloven (lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022)
- Vandforsyningsloven (lovbekendtgørelse nr. 602 af 10. maj 2022)
- Museumsloven (lovbekendtgørelse nr. 358 af 8. april 2014)
- Fiskeriloven (lovbekendtgørelse nr. 205 af 1. marts 2023)
- Skovloven (lovbekendtgørelse nr. 690 af 26. maj 2023)
- Miljøbeskyttelsesloven (lovbekendtgørelse nr. 681 af 2. juli 2019)
- Vejloven (lovbekendtgørelse nr. 432 af 22. maj 2008)

3.1.6 Kontaktoplysninger på myndigheder og vigtige berørte interesseparter

Den kompetente myndighed efter TEN-E-forordningen er:

- Energistyrelsen, ens@ens.dk

Andre relevante myndigheder:

Listen indeholder navne på de myndigheder, som kan være relevante for PCI-projekter.

- Banedanmark, banedanmark@bane.dk
- Beredskabsstyrelsen, brs@brs.dk
- By og Havn, info@byoghavn.dk
- Forsvarets Ejendomsstyrelse, fes@mil.dk
- Kystdirektoratet, kdi@kyst.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk
- Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, sgav@mail.dk
- Søfartsstyrelsen, sfs@dma.dk
- Trafikstyrelsen, info@trafikstyrelsen.dk
- Vejdirektoratet, vd@vd.dk
- Erhvervsstyrelsen, erst@erst.dk
- Relevante kommuner (afhænger af den planlagte linjeføring).

Vigtige berørte interessenter:

Listen indeholder navne på interesseorganisationer, som normalt høres i forbindelse med

kabelprojekter. For hvert konkret projekt skal det desuden overvejes, om der skal høres andre private interessenter, f.eks. naboer til en ny transformerstation eller nationalparker.

- Danmarks Jægerforbund, post@jaegerne.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, dof@dof.dk
- Dansk Skovforening, info@skovforeningen.dk
- Dansk Vand- og Spildevandsforening, danva@danva.dk
- Danske Museer, info@dkmuseer.dk
- Friluftsrådet, fr@friluftstraadet.dk

Følgende interesseorganisationer er desuden relevante for offshore-projekter:

- Danmarks Fiskeriforening, Producent Organisation, mail@dkfisk.dk
- Danske Rederier, info@danishshipping.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Akvakultur, danskakvakultur@danskakvakultur.dk
- Danske Havne, danskehavne@danskehavne.dk

Kapitel 3.2: Offshore eltransmissionsnet, som ikke ilandføres i Danmark

Kapitlet beskriver relevante miljøvurderinger, afgørelser, oplysninger, arbejdsgange, lovgivning og kontakter for offshore eltransmissionsprojekter, som ikke ilandføres i Danmark. Andre eltransmissionsprojekter, onshore, eller offshore, som ilandføres i Danmark beskrives i kapitel 3.1.

3.2.1 Krav til projektiværksætter

En projektiværksætter, som ejer og driver transmissionsnet i EU, skal være certificeret til at drive transmissionsvirksomhed i en EU-medlemsstat iht. artikel 43 og 53 i elmarkedsdirektivet.

3.2.2 Relevante miljøvurderinger og afgørelser

I dette afsnit angives de miljøvurderinger og afgørelser, som typisk vil indgå i tilladelsesprocessen. Nedenstående liste er ikke udtømmende, og den fulde liste af nødvendig dokumentation, der skal tilvejebringes, samt tilladelser og afgørelser, der skal indhentes, vil afvige fra projekt til projekt. Hvis der for et konkret projekt skal udarbejdes yderligere miljøvurderinger og dokumentation, eller indhentes yderligere afgørelser end hvad der er oplyst i nedenstående afsnit, vil det blive oplyst i forbindelse med, at projektiværksætteren, med inddragelse af Energistyrelsen, udarbejder den detaljerede tidsplan.

Følgende vurderinger og afgørelser, der skal danne grundlag for de efterfølgende afgørelser, skal tilvejebringes som del af det første stadie forud for indgivelse af ansøgningen:

- Forundersøgelsestilladelse på havet (Energistyrelsen)
- Tilladelse til arbejde på søterritoriet (Energistyrelsen)
- Ansøgning om tilladelse til opmåling af havbunden fra Geodatastyrelsen
- Miljøkonsekvensrapport (hvis relevant)
- Rapport om offentlighedens deltagelse

Følgende tilladelser udstedes i den lovpligtige tilladelsesproces:

- Tilladelse til etablering af søkabler på havet (Energistyrelsen).

Når de nævnte tilladelser er indhentet, bekræfter Energistyrelsen, at projektiværksætteren har indhentet de nødvendige tilladelser til at bygge den nødvendige infrastruktur til realiseringen af projektet. Efter afslutningen af tilladelsesprocessen kan det fortsat være nødvendigt at indhente tilladelser, som ikke er afgørende for, om projektet kan gennemføres.

Tilladelsesprocessen vil blive koordineret med de tilladelser og afgørelser, der træffes i de lande, hvor transmissionsforbindelsen ilandføres. Der meddeles typisk ikke tilladelse til arbejder på dansk territorium, før tilladelse foreligger eller er nært forestående i de lande, hvor forbindelsen ilandføres.

Yderligere information om myndighedsbehandling findes i Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse: <https://miljogodkendelsesvejledningen.dk>.

3.2.3 Omfanget af dokumentation og detaljeringsgrad af oplysninger i ansøgningen om at overgå til stadie 2 og den lovpligtige tilladelsesproces

Når de nødvendige miljøvurderinger og afgørelser i proceduren før indgivelse af ansøgningen foreligger, kan projektiværksætteren indsende en ansøgning til Energistyrelsen om, at

tilladelsesprocessen overgår til den lovpligtige tilladelsesproces. Energistyrelsens accept af ansøgningen markerer overgangen til den lovpligtige tilladelsesproces.

I ansøgningen skal følgende dokumentation vedlægges:

- Konsekvensvurdering på havet.
- Rapport om offentlighedens deltagelse.

Rapporten om offentlighedens deltagelse skal opfylde kravene i TEN-E-forordningens artikel 9, stk. 4. Rapporten skal sammenfatte resultater af alle aktiviteter, som er gennemført i forbindelse med offentlighedens deltagelse, herunder høringer, som er gennemført før tilladelsesprocessens start og alle høringer, som er gennemført i løbet af proceduren før indgivelse af ansøgningen.

3.2.4 Arbejdsgangen og vejledende tidsramme

I dette afsnit angives en vejledende arbejdsgang og tidsramme for offshore-eltransmissionsprojekter, som ikke ilandføres i Danmark. Den konkrete arbejdsgang for et projekt vil blive fastlagt med hensyntagen til de konkrete omstændigheder. Derfor kan arbejdsgangene variere fra projekt til projekt.

Projektiværksætteren anmelder projektet til Energistyrelsen og medsender en detaljeret beskrivelse af projektet (se afsnit 2.1). På baggrund af den medsendte beskrivelse vurderer Energistyrelsen, efter konsultation af de relevante myndigheder i de lande, hvor forbindelsen ilandføres, og hvis territorium forbindelsen eventuelt krydser, om projektet er modent nok til, at tilladelsesprocessen kan sættes i gang. Hvis projektet vurderes at være tilstrækkeligt modent, anerkender Energistyrelsen anmeldelsen. Hurtigst muligt herefter, og senest inden for tre måneder, sender Energistyrelsen en opgørelse over bemærkninger, hvis dette er relevant. Projektiværksætteren sender den detaljerede tidsplan til Energistyrelsen.

Inden for en vejledende periode på tre måneder, efter anerkendelse af anmeldelsen, sender projektiværksætteren et koncept for offentlighedens deltagelse til godkendelse hos Energistyrelsen (afsnit 2.5). Energistyrelsen skal enten anmode om ændringer i konceptet, eller godkende konceptet inden for tre måneder.

Efter godkendelse af konceptet for offentlighedens deltagelse gennemføres den offentlige inddragelse. Senest på dette tidspunkt opretter projektiværksætteren en ajourført hjemmeside om projektet. Endvidere udarbejdes der en informationsfolder om projektet, og der indkaldes skriftligt til informationsmøde(r) om projektet.

Efter offentlighedsfasen sammenfattes de bemærkninger, som er indsamlet. Projektiværksætteren skal dernæst udarbejde en rapport om offentlighedens deltagelse i tilladelsesprocessen. Projektiværksætteren foranstalter endvidere, at en kompetent virksomhed eller fagperson udarbejder en miljøkonsekvensvurdering, jf. lov om elforsyning § 22 b, af projektet.

Når projektiværksætteren har udarbejdet rapporten om offentlighedens deltagelse og miljøkonsekvensrapporten, kan projektiværksætteren indsende sin ansøgning om, at sagen kan overgå til den lovpligtige tilladelsesproces til Energistyrelsen. Begge rapporter vedlægges i ansøgningen.

Når Energistyrelsen modtager ansøgningen, sendes den i høring hos de relevante danske myndigheder. Energistyrelsen kan, på vegne af de øvrige myndigheder, anmode om supplerende oplysninger. Derefter accepterer Energistyrelsen senest ansøgning tre måneder efter, at projektiværksætteren har tilvejebragt de relevante oplysninger. Hvis sagen er tilstrækkeligt oplyst, accepterer Energistyrelsen ansøgningen hurtigst muligt.

Tilladelsen til etablering af søkabler skal udstedes senest 1½ år efter Energistirelsens accept af ansøgningen. Udstedelsen af tilladelsen til etablering af søkabler på havet markerer afslutningen på tilladelsesprocessen.

3.2.5 Relevant lovgivning

Projektiværksætter skal være opmærksom på, at der gælder forskellige regelsæt for projekter alt afhængig af, hvor på havbunden projektets linjeføring ligger. Følgende lovgivning bør tages med i vurderingen:

- Elforsyningsloven (lovbekendtgørelse nr. 1248 af 24. oktober 2023)
- Museumsloven (lovbekendtgørelse nr. 358 af 8. april 2014).
- Kontinentalsokkeloven (lovbekendtgørelse nr. 199 af februar 2024).
- Kystbeskyttelsesloven (lovbekendtgørelse nr. 705 af 29 maj 2020).
- Kabelbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 939 af 27. november 1992).
- Bekendtgørelse om sejladsikkerhed ved entreprenørarbejder og andre aktiviteter mv. i danske farvande (bekendtgørelse nr. 1351 af 29. november 2013).
- Bekendtgørelse om administration af internationale naturbeskyttelsesområder og beskyttelse af visse arter ved videnskabelige undersøgelser, forundersøgelser, efterforskning og indvinding af kulbrinter, lagring i undergrunden, rørledninger, m.v. offshore (bekendtgørelse nr. 846 af 26. juni 2024).
- Bekendtgørelse om konsekvensvurdering vedrørende internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter ved projekter om etablering m.v. af elproduktionsanlæg og elforsyningsnet på havet (bekendtgørelse nr. 812 af 21. juni 2024).

3.2.6 Kontaktoplysninger på myndigheder og vigtige berørte interesseparter

Den kompetente myndighed efter TEN-E-forordningen er:

- Energistyrelsen, ens@ens.dk

Andre relevante myndigheder:

- Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, mail@sgav.dk
- Søfartsstyrelsen, sfs@dma.dk
- Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
- Kystdirektoratet, kdi@kyst.dk
- Geodatastyrelsen, gst@gst.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk

Energistyrelsen vil inddrage de landes myndigheder, hvor forbindelsen skal gå i land, før tilladelsen på dansk territorium gives. Det kan generelt anbefales, at der først ansøges om at indhente

godkendelse for udlægning af kabel på dansk territorium, når linjeføringen er fastlagt i de lande, hvor kablet har sit udspring og endepunkt. Ellers kan linjeføring gennem dansk farvand ændre sig i forløbet, og miljøkonsekvensvurderingen kan undervejs blive forældet. Det er spørgsmål, som vil blive taget i betragtning ved Energistyrelsens vurdering af projektets modenhed med hensyn til accept af projektiværksætterens ansøgning.

Vigtige berørte interessenter:

- Danske Museer, info@dkmuseer.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Producent Organisation, mail@dkfisk.dk
- Dansk Rederi, info@danishshipping.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Akvakultur, danskakvakultur@danskakvakultur.dk
- Danske Havne, danskehavne@danskehavne.dk

Kapitel 3.3: Energilagerfaciliteter

Kapitlet beskriver krav, regler, vurderinger, afgørelser, oplysninger, arbejdsgange, kontakter og typiske interessenter, som kan være relevant for et PCI-projekt vedrørende en energilagerfacilitet som defineret og afgrænset i hhv. TEN-E-forordningens bilag II, punkt 1, litra c og bilag IV, punkt 1, litra b.

3.3.1 Krav til projektiværksætter

Alle private investorer med ønske om at udvikle et projekt om energifaciliteter har mulighed for at ansøge.

3.3.2 Relevante miljøvurderinger og afgørelser

Alt afhængig af den relevante energilagerfacilitets omfang, type og placering kan der være en række miljøvurderinger og afgørelser/tilladelser, som kan være relevante for projektiværksætter. I en dansk kontekst vil en energilagerfacilitet, blive betragtet som et energilageranlæg, som defineret i Elforsyningslovens § 5, nr. 15 sammenholdt med § 5, nr. 16. Begrebet energilageranlæg anvendes derfor fremover. I dette afsnit angives de miljøvurderinger og afgørelser/tilladelser, som kan indgå i tilladelsesprocessen.

Diverse tilladelser for et energilageranlæg kan ses nedenfor:

Miljøvurderinger og afgørelser/tilladelser i proceduren før indgivelse af ansøgningen:

- Screeningafgørelse om § 25 tilladelse (Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø)
- Udkast til miljøkonsekvensrapport for projekter på miljøvurderingslovens bilag 1 eller bilag 2, hvor en screeningsafgørelse har fastsat miljøvurderingspligt (projektiværksætter og Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø)
- Konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-områder (Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø)
- Miljøvurdering til kommuneplantillæg og lokalplan (relevante kommune(r)).

Afgørelser/tilladelser som udstedes i den lovpligtige tilladelsesproces, når det er relevant:

- Afgørelse om miljøvurdering (Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø)
- Miljøkonsekvensrapport (Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø)
- Vedtagelse af nødvendigt plangrundlag (relevante kommune(r))
- Tilladelse til etablering af et elproduktionsanlæg over 25 MW (Energistyrelsen)
- Tilladelse/bevilling til elproduktion på anlæg over 25 MW på land (Energistyrelsen)
- Tilladelse til væsentlige ændringer i et bestående elproduktionsanlæg over 25 MW (Energistyrelsen).
- Tilladelse til anvendelse af Danmarks undergrund – F.eks. i tilfælde brug underjordisk gaslager (Energi-, forsynings- og klimaministeren)
- Bevilling til drift af lagervirksomhed F.eks. i tilfælde brug underjordisk gaslager (Energi-, forsynings- og klimaministeren)
- Afgørelse om godkendelse af etablering og drift af naturgaslagervirksomhed (Miljøministeriet)

Yderligere information om myndighedsbehandling på miljøområdet findes i Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse: <https://miljogodkendelsesvejledningen.dk>.

3.3.3 Omfanget af dokumentation og detaljeringsgrad af oplysninger i ansøgningen om at overgå til stadie 2 og den lovpligtige tilladelsesproces

Når de nødvendige miljøvurderinger foreligger, kan projektiværksætteren indsende en ansøgning til Energistyrelsen om, at PCI-projektet overgår til den lovpligtige tilladelsesproces. Energistyrelsens accept af ansøgningen markerer overgangen til den lovpligtige tilladelsesproces. I ansøgningen om at overgå til stadie 2 og den lovpligtige tilladelsesproces skal følgende dokumentation vedlægges:

- Miljøkonsekvensrapport (hvis relevant)
- Konsekvensvurdering for Natura 2000-områder (hvis relevant)
- Forslag til kommuneplantillæg og lokalplan (hvis relevant) og/eller landsplandirektiv
- Rapport om offentlighedens deltagelse

Rapporten om offentlighedens deltagelse skal sammenfatte resultater af alle aktiviteter, som er gennemført i forbindelse med offentlighedens inddragelse, herunder høringer, som er gennemført før tilladelsesprocessens start og alle høringer, som er gennemført i løbet af proceduren før indgivelse af ansøgningen. Rapporten skal opfylde kravene i TEN-E-forordningens artikel 9, stk. 4. Resultaterne fra 2. offentlighedsfase skal derfor ikke indgå i denne rapport, fordi denne høring finder sted efter fremsendelse af ansøgningen om at overgå til stadie 2 og den lovpligtige tilladelsesproces og rapport om offentlighedens deltagelse til Energistyrelsen.

3.3.3.1 Omfang af dokumentation i den lovpligtige tilladelsesproces til etablering af et energiproducerende anlæg, elproduktion fra et elproducerende anlæg samt væsentlige ændringer i et bestående elproducerende anlæg.

Et energilageranlæg kan have funktion af et elproduktionsanlæg og kan påvirke elsystemet på samme måde som et elproducerende anlæg og kan derfor efter en konkret vurdering være omfattet af regulering på elforsyningsområdet og dertilhørende tilladelsesproces for elproduktionsanlæg.

Den konkrete ansøgningsproces og detaljeringsgrad af oplysninger for et projekt vil blive fastlagt med hensyntagen til de konkrete omstændigheder. Derfor kan ansøgningsprocessen variere fra projekt til projekt. I dette afsnit bliver der skrevet elproducerende anlæg, hvilket et energilageranlæg kan have funktion af, alt efter energilageranlæggets karakter, ydelse og påvirkning af elsystemet. Energilageranlægget vil efter en konkret vurdering kunne blive omfattet af terminologien elproduktionsanlæg i nedenstående afsnit.

Oplysninger der altid skal vedlægges en ansøgning om etablering eller væsentlig ændring af et elproducerende anlæg, jf. Elproduktionsbekendtgørelsen:

- Information om anlægget
- Udtalelse fra Energinet ift. nettilslutning

- Udkast til miljøkonsekvensrapport for projekter på miljøvurderingslovens bilag 1 eller bilag 2, hvor en screeningsafgørelse har fastsat miljøvurderingspligt.
- Oplysninger der altid skal vedlægges en ansøgning om tilladelse til elproduktion på anlæg over 25 MW på land, jf. Elproduktionsbekendtgørelsen:
- Årsrapport for det seneste regnskabsår for virksomheden, hvis muligt
- Koncerndiagram for virksomheden
- 10-års budget med finansielle nøgletal for virksomheden
- Dokumentation for, at der er tilknyttet en driftsansvarlig person godkendt af Sikkerhedsstyrelsen
- Dokumentation for adgang til personale med tilstrækkelig erfaring og ekspertise til at servicere anlægget.

Der kan læses mere om elproduktionstilladelser i Energistyrelsens [eksterne praksisnotat](#) for elproduktionstilladelser til elproduktionsanlæg på land.

3.3.4 Arbejdsgangen og vejledende tidsramme

I dette afsnit angives en vejledende arbejdsgang og tidsramme for energilageranlæg i Danmark. Den konkrete arbejdsgang for et projekt vil blive fastlagt med hensyntagen til de konkrete omstændigheder. Derfor kan arbejdsgangene variere fra projekt til projekt.

Projektiværksætter anmelder deres PCI-projekt til Energistyrelsen og medsender en detaljeret beskrivelse af projektet efter TEN-E-forordningens artikel 10, stk. 1, litra a. På baggrund af den medsendte beskrivelse vurderer Energistyrelsen i samarbejde med andre relevante myndigheder, om projektet er modent nok til, at tilladelsesprocessen kan sættes i gang. Senest tre måneder efter modtagelsen af projektanmeldelsen skal Energistyrelsen skriftligt enten anerkende eller give afslag på anmeldelsen. Afslag kan gives, hvis projektet vurderes ikke at være modent nok til at påbegynde tilladelsesprocessens første stadie, proceduren før indgivelse af ansøgningen. Energistyrelsen skal begrunde et eventuelt afslag på en anmeldelse. Hvis projektet vurderes at være tilstrækkeligt modent, sender Energistyrelsen en anerkendelse af anmeldelsen. Energistyrelsen beder de øvrige relevante myndigheder om bidrag til opgørelse over omfanget af dokumentation og detaljeringsgrad af de oplysninger, som skal indgives som en del af ansøgningen og til en detaljeret tidsplan for tilladelsesprocessen. Hurtigst muligt og senest tre måneder herefter sender Energistyrelsen opgørelsen og den detaljerede tidsplan til projektiværksætter.

Hvis projektiværksætter ikke allerede har ansøgt om de relevante tilladelser og afgørelser for første stadie af tilladelsesprocessen (jf. 3.3.2), ansøger projektiværksætter om tilladelserne og afgørelserne. Når disse tilladelser eller ansøgninger er modtaget hos projektiværksætter afslutter det tilladelsesprocessens første stadie, proceduren før indgivelse af ansøgningen.

Når de nødvendige miljøvurderinger og afgørelser i proceduren før indgivelse af ansøgningen foreligger, kan projektiværksætteren indsende en ansøgning til Energistyrelsen om, at tilladelsesprocessen overgår til den lovpligtige tilladelsesproces. Energistyrelsens accept af ansøgningen markerer overgangen til den lovpligtige tilladelsesproces. Når Energistyrelsen modtager ansøgningen om etablering, elproduktion eller væsentlig ændring, vil Energistyrelsen på baggrund af det fremsendte materiale vurdere, om sagen er fuldt oplyst. Energistyrelsen vil, når

ansøgningen er anerkendt som fuldt oplyst, starte deres sagsbehandling af den fremsendte ansøgning. Projektiværksætter kan indsende ansøgningen til Energistyrelsen uden alle de påkrævede oplysninger efter elproduktionsbekendtgørelsens §§ 11, 16, 25 og 28 eller yderligere, og herefter eftersende de nødvendige oplysninger. Udstedelsen af tilladelserne og/eller bevillingen til elproduktion eller afvisningen af ansøgningerne om etablering, elproduktion eller væsentlig ændring markerer afslutningen på tilladelsesprocessen.

3.3.5 Relevant lovgivning

Klima, Energi -og Forsyningsministeriet

- Elforsyningsloven (lovbekendtgørelse nr. 1248 af 24. oktober 2023).
 - Elproduktionsbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1205 af 1.oktober 2025).
 - Bekendtgørelse om systemansvarlig virksomhed og anvendelse af eltransmissionsnettet m.v. i medfør af lov om elforsyning (bekendtgørelse nr. 589 af 24. maj 2023).
 - Varmeforsyningsloven (lovbekendtgørelse nr. 2068 af 16. november 2021).
 - Lovbekendtgørelse om anvendelse af Danmarks undergrund (lovbekendtgørelse nr. 1461 af 29. november 2023).
 - Lovbekendtgørelse om fremme af vedvarende energi (lovbekendtgørelse nr. 1791 af 2. september 2021).
- Bekendtgørelse om nettilslutning af vindmøller, solcelleanlæg, bølgekraftanlæg og vandkraftværker i medfør af lov om vedvarende energi (bekendtgørelse nr. 14. august 2023).

Kommunerne/Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø

- Planloven (lovbekendtgørelse nr. 1157 af 1. juli 2020).
- Miljøvurderingsloven (lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023).
- Bekendtgørelse om miljøvurdering af planer og programmer af konkrete projekter i medfør af lov om miljøvurdering (bekendtgørelse nr. 806 af 10. juni 2023).
- Miljømålsloven (lovbekendtgørelse nr. 692 af 26. maj 2023).
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023).
- Miljøbeskyttelsesloven (lovbekendtgørelse nr. 5 af 3. januar 2023).
- Vandplanlægningsloven (Lovbekendtgørelse nr. 126 af 26. januar 2017).

3.3.6 Kontaktoplysninger på myndigheder og vigtige berørte interesseparter

Den kompetente myndighed efter TEN-E-forordningen er:

- Energistyrelsen, ens@ens.dk

Andre relevante myndigheder:

Listen indeholder navne på de myndigheder, som kan være relevante for PCI-projekter.

- Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, mail@sgav.dk
- Beredskabsstyrelsen, brs@brs.dk
- Miljøstyrelsen, mst@mst.dk

- Naturerhvervsstyrelsen, mail@naturerhverv.dk
- Trafikstyrelsen, info@trafikstyrelsen.dk
- Vejdirektoratet, vd@vd.dk
- Erhvervsstyrelsen, erst@erst.dk
- Relevante kommuner.

Vigtige berørte interessenter:

Listen indeholder navne på interesseorganisationer, som normalt høres i forbindelse med større tekniske anlæg. Hvem der er relevante, vil naturligvis afhænge af anlæggets placering og omfang. For hvert konkret projekt skal det desuden overvejes, om der skal høres andre private interessenter, f.eks. naboer til anlægget eller nationalparker.

- Danmarks Jægerforbund, post@jaegerne.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, dof@dof.dk
- Dansk Skovforening, info@skovforeningen.dk
- Dansk Vand- og Spildevandsforening, danva@danva.dk
- Danske Museer, info@dkmuseer.dk
- Friluftsrådet, fr@friluftstraadet.dk

Kapitel 3.4: Intelligente elnet

Kapitlet beskriver krav, regler, vurderinger, afgørelser, oplysninger, arbejdsgange, kontakter og typiske interessenter, som kan være relevant for et PCI-projekt, der går ind under kategorien intelligente elnet, som er defineret og afgrænset i TEN-E-forordningen.

Et intelligent elnet defineres i TEN-E forordningen som:

”et elnet, herunder på øer, der ikke er sammenkoblede eller ikke tilstrækkeligt forbundne med de transeuropæiske energinet, der muliggør omkostningseffektiv integration af og aktiv kontrol med adfærden og handlingerne hos alle de brugere, der er tilsluttet det, herunder producenter, forbrugere og producent-forbrugere, med henblik på at sikre et økonomisk effektivt og bæredygtigt elsystem med lave tab og et højt niveau af integration af vedvarende energikilder, af forsyningssikkerhed og af sikkerhed, og hvor netoperatøren digitalt kan overvåge de tilsluttede brugeres handlinger, og informations- og kommunikationsteknologier til kommunikation med tilknyttede netoperatører, producenter, energilagransanlæg og forbrugere eller producent-forbrugere med henblik på at overføre og distribuere elektricitet på en bæredygtig, omkostningseffektiv og sikker måde”

I henhold til TEN-E forordningen skal intelligente elnet klassificeres som en energiinfrastrukturkategori, der skal udvikles med henblik på at gennemføre forordningens prioriterede energiinfrastrukturer.

I forbindelse med etableringen af intelligente elnet skal der være fokus på, at de nedenstående forhold udvikles:

”alle anlæg, digitale systemer og komponenter, der integrerer informations- og kommunikationsteknologier (IKT) gennem operationelle digitale platforme, kontrolsystemer og sensorteknologier både på transmissions- og distributionsniveau (mellem- og højspænding), der sigter mod at sikre et mere effektivt og intelligent elnet til transmission og distribution, øget kapacitet til at integrere nye former for produktion, lagring og forbrug af energi og fremme af nye forretningsmodeller og markedsstrukturer, herunder investeringer i øer og øsystemer for at reducere energiisolationen, støtte innovative og andre løsninger, der involverer mindst to medlemsstater, med en betydelig positiv virkning på Unionens 2030-mål for energi og klima og dens 2050-mål om klimaneutralitet og bidrage væsentligt til ø-energisystemets og Unionens energisystems bæredygtighed”

3.4.1 Krav til projektiværksætter

Hvis der er tale om projekter på transmissionsniveau, så vil disse skulle udformes af Energinet, som er landets eneste transmissionsvirksomhed.

Såfremt der derimod er tale om projekter på distributionsniveau, udformes de af den pågældende netvirksomhed, som ejer distributionsnettet i det pågældende netområde.

3.4.2 Relevante miljøvurderinger og afgørelser

I Danmark er der ikke særlige tilladelsesprocesser for opsætning og idriftsættelse af intelligente elnetprojekter på distributions- eller transmissionsniveau. Projektiværksætter skal derfor iagttage de almindelige regler for transmissions- og netvirksomheder, afhængigt af projektets størrelse og karakter. Herudover er der en række tekniske netværkskrav og krav til elmålere, som kan være relevante for gennemførelse af projektet. Der kan også være forskel på, hvilke myndigheder der skal inddrages i forbindelse med vurderinger af miljøpåvirkninger.

Såfremt etableringen af intelligente elnet medfører fysiske tilføjelser eller ændringer til allerede eksisterende elnet, vil det kunne være relevant at indhente en række miljø- og planmæssige tilladelser.

Det kan være relevant at indhente en miljøkonsekvensvurdering fra Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, før der på land anlægges luftledninger eller jordkabler med spændinger på over 100 kV, eller tilhørende stationsanlæg.

Såfremt der anlægges, eller der skal ske en væsentlig ændring af, kabler på søterritoriet, skal der gives tilladelse hertil af Energistyrelsen. Dette gælder kabler af alle spændingsniveauer. Tilladelserne følger dels af § 22 a og § 22 b i lov om elforsyning² og af § 4 a og § 4 b i lov om Energinet.³ I processen for behandling af sådanne sager, skal der ske en forudgående høring af en række myndigheder, før tilladelsen kan gives.

Miljøtilladelser til kabler på land, eller tilladelser til kabler på søterritoriet, kræver ofte en høring af en række myndigheder, før tilladelsen kan gives.

Herudover kan der blive behov for, at projektet skal indgå i den lokalplan, der gælder for området, hvor netudbygningen og tilhørende anlægsarbejder finder sted. Såfremt kommunen vurderer, at der skal ske en ændring til lokalplanen (kommuneplantillæg) kan der til brug herfor skulle vedlægges en miljøvurdering. Det anbefales, at projektiværksætter kontakter beliggenhedskommunen for at afdække tilrettelæggelsesprocessen.

Hvis der for et konkret projekt skal udarbejdes yderligere miljøvurderinger, eller indhentes yderligere afgørelser, vil det senest blive oplyst i forbindelse med, at projektiværksætter sammen med Energistyrelsen udarbejder den detaljerede tidsplan for PCI-projektet (se pkt. 2.4.). Efter afslutningen af tilladelsesprocessen kan det fortsat være nødvendigt at indhente tilladelser, som ikke er afgørende for, om projektet kan gennemføres.

Miljøvurderinger og afgørelser, der eventuelt kræves i proceduren før indgivelse af ansøgningen:

- Screeningafgørelse om miljøvurderingspligt (Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø eller Energistyrelsen (for kabler på søterritoriet)
- Miljøkonsekvensrapport
- Miljøvurdering til kommuneplantillæg og lokalplan (for relevante kommune(r))

Tilladelser, der eventuelt skal udstedes i den lovpligtige tilladelsesproces:

² Lovbekendtgørelse nr. 984 af 12. maj 2021 om elforsyning.

³ Lovbekendtgørelse nr. 271 af 9. marts 2023 om Energinet.

- Miljøkonsekvensvurdering (Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø) og/ eller konsekvensvurdering (Energistyrelsen).
- Lokalplan og kommuneplantillæg (relevante kommune(r)).

Yderligere information om myndighedsbehandling findes i Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse: <https://miljogodkendelsesvejledningen.dk>.

3.4.3 Omfanget af dokumentation og detaljeringsgrad af oplysninger i ansøgningen om at overgå til stadie 2 og den lovpligtige tilladelsesproces

Projektiværksætteren kan indsende en ansøgning til Energistyrelsen om, at tilladelsesprocessen overgår til den lovpligtige tilladelsesproces, hvis de nødvendige miljøvurderinger og tilladelser foreligger i proceduren før indgivelse af ansøgningen. Energistyrelsens accept af ansøgningen markerer overgangen til den lovpligtige tilladelsesproces.

I ansøgningen skal følgende dokumentation vedlægges:

- Miljøkonsekvensrapport, hvor det er relevant
- Miljøvurdering til kommuneplantillæg og lokalplan, hvor det er relevant
- Rapport om offentlighedens deltagelse.

Rapporten om offentlighedens deltagelse skal opfylde kravene i TEN-E-forordningens artikel 9, stk. 4. Rapporten skal sammenfatte resultater af alle aktiviteter, som er gennemført i forbindelse med offentlighedens deltagelse, herunder høringer, som er gennemført før tilladelsesprocessens start og alle høringer, som er gennemført i løbet af proceduren før indgivelse af ansøgningen (læs mere herom i afsnit 2.5).

3.4.4 Arbejdsgangen og vejledende tidsramme

Projektiværksætteren anmelder projektet til Energistyrelsen og medsender en detaljeret beskrivelse af projektet (se afsnit 2.1).

Inden for en vejledende periode på tre måneder efter anerkendelse af anmeldelsen sender projektiværksætteren et koncept for offentlighedens deltagelse til godkendelse hos Energistyrelsen. Styrelsen skal enten anmode om ændringer i konceptet, eller godkende konceptet inden for tre måneder.

Efter godkendelse af konceptet for offentlighedens deltagelse, gennemføres offentlighedsfasen. Senest på dette tidspunkt opretter projektiværksætteren en ajourført hjemmeside om projektet. Endvidere udarbejdes der en informationsfolder om projektet, og der indkaldes skriftligt til informationsmøde(r) om projektet.

Efter offentlighedsfasen sammenfattes de bemærkninger, som er kommet ind. Projektiværksætteren skal derefter udarbejde en rapport om offentlighedens deltagelse i tilladelsesprocessen til Energistyrelsen.

3.4.5 Relevant lovgivning

Den relevante lovgivning for transmissionssystemoperatører (TSO'er) og distributionsnetvirksomheder (DSO'er) i Danmark består hovedsageligt af følgende:

- Elforsyningsloven (lovbekendtgørelse nr. 1248 af 24. oktober 2023)
- Lov om Energinet (lovbekendtgørelse nr. 271 af 9. marts 2023).
- Bekendtgørelse om varetagelse af netvirksomhedsaktiviteter (Bekendtgørelse nr. 1207 af 8. oktober 2025).
- Miljøvurderingsloven (lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023).
- Bekendtgørelse om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (bekendtgørelse nr. 1608 af 9. december 2024).

EU-lovgivning

- Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv (EU) 2019/944 om fælles regler for det indre marked for elektricitet (elmarkedsdirektivet)
- Rådets forordning (EU) 2022/2577 af 22. december 2022 om en ramme for fremskyndelse af udbredelsen af vedvarende energi
- Europa-Parlamentets og Rådet Direktiv (EU) 2018/2001 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder (omarbejdning) (VE-direktivet)
- Kommissionens forordning (EU) 2016/631 af 14. april 2016 om fastsættelse af netregler om krav til nettilslutning for produktionsanlæg
- Kommissionens forordning (EU) 2016/1388 af 17. August 2016 om fastsættelse af netregler om nettilslutning af forbrugs- og distributionssystemer
- Network Code on Cybersecurity aspects of cross-border electricity flows - draft 2022

Selvom der i Danmark ikke er særskilte tilladelsesprocesser til intelligente elsystemer, er der en række tekniske forskrifter og regler, der kan være relevant for projektiværksætter:

- Elsikkerhedsloven (lovbekendtgørelse om sikkerhed ved elektriske anlæg, elektriske installationer og elektrisk materiel nr. 26 af 10. januar 2019).
- Bekendtgørelse om anvendelse af måleinstrumenter til måling af forbrug af vand, gas, el eller varme (bekendtgørelse nr. 582 af 28. maj 2018).
- Bekendtgørelse om fjernaflæste elmålere og måling af elektricitet i slutforbruget (bekendtgørelse nr. 1215 af 20. november 2024).
- Energioplysningsbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1168 af 2. oktober 2025).

Sikkerhedsstyrelsen har i øvrigt samlet en række henvisninger til regler, der vedrører stærkstrøm her:

<https://www.sik.dk/erhverv/elinstallationer-og-elanlaeg/love-og-regler/tidligere-regelsaet-paa-el-omraadet-arkiv/staerkstroembekendtgørelsen>

Herudover er det vigtigt, at projektiværksætterne overholder de gældende GDPR-forpligtelser i henhold til:

- Databeskyttelsesloven (Lov nr. 289 af 8. marts 2024)
- Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse).

3.4.6 Kontaktoplysninger på myndigheder og vigtige berørte interesseparter

Den kompetente myndighed efter TEN-E-forordningen er:

- Energistyrelsen, ens@ens.dk

Andre relevante myndigheder:

- Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, mail@sgav.dk
- Sikkerhedsstyrelsen, sik@sik.dk
- Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur, sdfi@sdfi.dk
- Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
- Plan- og Landdistriktsstyrelsen (København), plst@plst.dk
- Banedanmark, banedanmark@bane.dk
- Kystdirektoratet, kdi@kyst.dk
- Søfartsstyrelsen, sfs@dma.dk
- Erhvervsstyrelsen, erst@erst.dk

Vigtige berørte interessenter (interesseorganisationer, som normalt høres i forbindelse med infrastrukturprojekter):

- Danmarks Jægerforbund, post@jaegerne.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, dof@dof.dk
- Dansk Skovforening, af@danskskovforening.dk
- Dansk Vand- og Spildevandsforening, danva@danva.dk
- Danske Museer, info@dkmuseer.dk
- Friluftsrådet, fr@friluftsradet.dk

Kapitel 4: Intelligente gasnet

PCI-projekterne i energiinfrastruktorkategorien intelligente gasnet skal ifølge TEN-E-forordning have grænseoverskridende effekt. Intelligente gassystemer er en ny type PCI-projekter i TEN-E-forordningen vedrørende metangas. I forordningen kaldes det for intelligente gasnet.

Ifølge TEN-E-forordningen bilag II er der tale om følgende udstyr eller anlæg, der har til formål at skabe de nødvendige forudsætninger for og lette integrationen af en flæthed af kulstoffattige og navnlig vedvarende gasser, herunder biometan eller brint, i gasnettet:

- Digitale systemer og komponenter, der integrerer informations- og kommunikationsteknologier (IKT), kontrolsystemer og sensorteknologier for at skabe de nødvendige forudsætninger for interaktiv og intelligent overvågning, måling, kvalitetskontrol og forvaltning af produktion, transmission, distribution, lagring og forbrug inden for et gasnet.
- Desuden kan sådanne projekter også omfatte udstyr, der gør det muligt at vende strømmene fra distributions- til transmissionsniveau, herunder foretage de relaterede fysiske opgraderinger, hvis de er nødvendige for, at udstyr og anlæg til integration af kulstoffattige og navnlig vedvarende gasser kan fungere.

Der er ikke alene tale om fysiske infrastrukturprojekter som tilbageførelsesanlæg, men der kan navnlig også være tale om eksempelvis digital infrastruktur til at integrere kulstoffattige og vedvarende gaskilder.

Typisk vil et grænseoverskridende projekt udformes på transmissionsniveau, der netop er direkte forbundet med nabolandene. Men kategorien er ikke begrænset til transmissionsniveau. Det afgørende er den grænseoverskridende effekt af projektet.

4.1 Krav til projektiværksætter

Hvis der er tale om projekter på transmissionsniveau, udformes de af Energinet som landets eneste gastransmissionsselskab med fuldt ejerskab over gastransmissionssystemet i Danmark.

Tilsvarende gælder, hvis der er tale om projekter vedrørende gaslagring. Her udformes projekterne af Gas Storage Denmark, der er et helejet datterselskab under Energinet. Gas Storage Denmark har fuldt ejerskab over de danske gaslagre.

Hvis der er tale om projekter på distributionsniveau, udformes de af Evida som landets eneste gasdistributionsselskab med fuldt ejerskab over gasdistributionssystemerne i Danmark.

Hverken tilladelserne for Energinet efter lov om Energinet eller for Evida efter enten lov om varmforsyning eller lov om gasforsyning betragtes som en del af tilladelsesprocessen omfattet af TEN-E-forordningen.

Der stilles ikke krav om godkendelse hos klima-, energi- og forsyningsministeren for andre projektere end Energinet. Indmeldelsen af et projekt som potentiel PCI-kandidat er for Energinets del omfattet af krav om tilladelse fra klima-, energi- og forsyningsministeren. Dette følger af bekendtgørelse nr. 1047 af 28. maj 2021 om systemansvarlig virksomhed og anvendelse af gassystemet. Ifølge bekendtgørelsens § 15, stk. 1, nr. 3, skal Energinet indhente tilladelse hos klima-, energi- og forsyningsministeren til indmeldelse af PCI-projekter til Europa-Kommissionen.

Uanset processen for indmelding af et PCI-projekt, og uanset eventuelle tilladelser efter lov om Energinet, lov om varmforsyning eller lov om gasforsyning, skal alle andre relevante tilladelser også indhentes for projektet. Det sker uafhængigt af indmeldingen til Europa-Kommissionen af et kandidatur som PCI-projekt.

4.2 Relevante miljøvurderinger og afgørelser

I dette afsnit angives de miljøvurderinger og afgørelser, som typisk vil indgå i tilladelsesprocessen, som ofte er helt afgørende. Listen nedenfor er ikke udtømmende. Der kan navnlig være projekter, hvor ikke alle tilladelser er relevante. Hvis der skal udarbejdes yderligere miljøvurderinger eller indhentes yderligere afgørelser for et konkret projekt, vil det senest blive oplyst i forbindelse med projektiværksætterens inddragelse af Energistyrelsen ved udarbejdelsen af den detaljerede tidsplan for projektet. Se nærmere i kapitel 2.4 om fastlæggelse af en detaljeret tidsplan for tilladelsesprocessen.

Miljøvurderinger og afgørelser i proceduren før indgivelse af ansøgningen om at overgå til stadie 2 og den lovpligtige tilladelsesproces, hvis de er nødvendige:

- Miljøvurdering af plangrundlag
- Udkast til miljøkonsekvensrapport for projekter på miljøvurderingslovens bilag 1 eller bilag 2, hvor en screeningsafgørelse har fastsat miljøvurderingspligt (kommunen eller Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø)
- Konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-områder.

Tilladelser og godkendelser, som udstedes i den lovpligtige tilladelsesproces, hvis de er nødvendige:

- Vedtagelse af plangrundlag (kommunen) eller landsplansdirektiv (Plan- og Landdistriktsstyrelsen)
- Miljøgodkendelse, herunder eventuel myndighedsaccept af risikovirksomhed (kommunen eller Miljøstyrelsen eller Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø)
- Bygge- og anlægstilladelser (kommunen)
- Tilladelse til anvendelse af Danmarks undergrund (Energistyrelsen)
- Tilladelse til nedlæggelse af rørledninger til transport af kulbrinter på havet (Energistyrelsen)
- Godkendelse af etablering og drift af lagervirksomhed som listevirksomhed (Miljøministeriet)
- Bevilling til drift af lagervirksomhed (Energistyrelsen)
- Tilladelse efter bekendtgørelsen om beredskab for gassystemet (Energistyrelsen)
- Tilladelse efter bekendtgørelsen om it-beredskab for gassystemet (Energistyrelsen).

Yderligere information om myndighedsbehandling findes i Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse: <https://miljogodkendelsesvejledningen.dk>.

4.3 Omfanget af dokumentation og detaljeringsgrad af oplysninger i ansøgningen om at overgå til stadie 2 og den lovpligtige tilladelsesproces

Når de nødvendige miljøvurderinger foreligger, kan projektiværksætteren indsende en ansøgning til Energistyrelsen om, at PCI-projektet overgår til den lovpligtige tilladelsesproces. Energistirelsens accept af ansøgningen markerer overgangen til den lovpligtige tilladelsesproces (mere herom i kapitel 2).

I ansøgningen om at overgå til stadie 2 og den lovpligtige tilladelsesproces skal følgende dokumentation vedlægges:

- Miljøkonsekvensrapport (hvis relevant)
- Konsekvensvurdering for Natura 2000 områder (hvis relevant)
- Forslag til kommuneplantillæg og lokalplan (hvis relevant)
- Konsekvensvurdering på havet (hvis relevant)
- Rapport om offentlighedens deltagelse.

Rapporten om offentlighedens deltagelse skal sammenfatte resultater af alle aktiviteter, som er gennemført i forbindelse med offentlighedens inddragelse, herunder høringer, som er gennemført før tilladelsesprocessens start og alle høringer, som er gennemført i løbet af proceduren før indgivelse af ansøgningen. Rapporten skal opfylde kravene i TEN-E-forordningens artikel 9, stk. 4. Resultaterne fra 2. offentlighedsfase skal derfor ikke indgå i denne rapport, fordi denne høring finder sted efter fremsendelse af ansøgningen om at overgå til stadie 2 og den lovpligtige tilladelsesproces og rapport om offentlighedens deltagelse til Energistyrelsen.

4.4 Arbejdsgangen og vejledende tidsramme

Projektiværksætter anmelder projektet til Energistyrelsen. Vedlagt skal være en detaljeret beskrivelse af projektet, jf. TEN-E-forordningens artikel 10, stk. 3 (se afsnit 2.1). På baggrund af den medsendte beskrivelse, vurderer Energistyrelsen i samarbejde med andre relevante myndigheder, om projektet er modent nok til, at tilladelsesprocessen kan sættes i gang. Energistyrelsen skal senest tre måneder efter modtagelsen af anmeldelsen skriftligt enten anerkende eller give afslag på anmeldelsen. Afslag kan gives, hvis projektet vurderes ikke at være modent nok til at påbegynde tilladelsesprocessens første stadie. Energistyrelsen skal begrunde et eventuelt afslag på en anmeldelse. Hvis projektet vurderes at være tilstrækkeligt modent, anerkender Energistyrelsen anmeldelsen.

Stadie 1: Anmeldelse og forberedelse af ansøgningsmateriale

Energistyrelsen fastlægger omfanget af dokumentation og detaljeringsgraden af de oplysninger, der skal indgives som en del af ansøgningen. Det sker sammen med øvrige relevante myndigheder og følger TEN-E-forordningens artikel 10, stk. 6, litra a. Det afklares f.eks., om projektet er miljøvurderingspligtigt, om det kræver udarbejdelse af kommuneplantillæg og/eller lokalplan, og om projektet er omfattet af risikobekendtgørelsen.

Projektiværksætteren udarbejder i samarbejde med Energistyrelsen og de andre relevante myndigheder en detaljeret tidsplan for tilladelsesprocessen, jf. TEN-E-forordningens artikel 10, stk. 6, litra b. Senest 6 måneder efter anmeldelsen skal dokumentationskrav og den detaljerede tidsplan være fastlagt og sendt til projektiværksætter.

Inden for en vejledende periode på tre måneder efter anerkendelse af anmeldelsen sender projektiværksætter et koncept for offentlighedens deltagelse til godkendelse i Energistyrelsen, jf. TEN-E-forordningens artikel 9, stk. 3, og bilag 6. Inden for tre måneder efter modtagelse af konceptet skal Energistyrelsen enten anmode om ændringer til konceptet eller godkende konceptet.

Når konceptet er godkendt, gennemføres 1. offentlighedsfase, jf. TEN-E-forordningens artikel 9, stk. 4, og bilag 6, pkt. 3 og 5. Senest på dette tidspunkt opretter projektiværksætter en hjemmeside om projektet, som opdateres jævnligt, jf. TEN-E-forordningens artikel 9, stk. 7, og bilag 6, pkt. 6. Der udarbejdes en informationsfolder om projektet, og der indkaldes skriftligt til informationsmøde om projektet.

Som udgangspunkt gennemføres 1. offentlighedsfase således, at den offentlige høring efter TEN-E-forordningens artikel 9 stk. 4 og 1. offentlighedsfase efter miljøvurderingslovens § 35 gennemføres samlet.

Hvis projektet er miljøvurderingspligtigt, udarbejder miljøvurderingsmyndigheden (Miljøstyrelsen, Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø eller kommunen) efter 1. offentlighedsfase en afgrænsningsudtalelse om afgrænsning af miljøkonsekvensvurderingens indhold.

På baggrund af afgrænsningsudtalelsen udarbejder projektiværksætteren udkast til miljøkonsekvensvurdering. Samtidig hermed udarbejdes øvrigt ansøgningsmateriale, herunder ansøgning om miljøgodkendelse, anmeldelse af risikovirksomhed og intern beredskabsplan.

Kommunen skal endvidere udarbejde forslag til kommuneplantillæg og lokalplan, hvis dette er relevant for projektet. Forslag til plangrundlaget og evt. miljøvurdering heraf kan udarbejdes og behandles sideløbende med miljøkonsekvensvurderingsprocessen. Planprocessen igangsættes dog ofte inden 1. offentlighedsfase.

Forslag til miljøkonsekvensvurdering sendes til miljøvurderingsmyndigheden, som efter gennemgang af rapporten sender den i høring som en del af 2. offentlighedsfase sammen med udkast til miljøgodkendelse. Hvis det skønnes hensigtsmæssigt sendes kommuneplantillæg, lokalplan og evt. miljøvurdering heraf i høring samtidig som en del af 2. offentlighedsfase.

Stadie 2: Den lovpligtige tilladelsesproces

Ansøgning om overgang til den lovpligtige tilladelsesproces indsendes til Energistyrelsen.

Ansøgning om de enkelte relevante afgørelser kan enten sendes direkte til fagmyndigheden eller gennem Energistyrelsen. Når Energistyrelsen modtager ansøgningen, hører Energistyrelsen de relevante myndigheder, om sagen er tilstrækkeligt oplyst til, at myndigheden kan behandle sagen med henblik på udstedelse af de relevante tilladelser. Energistyrelsen anmoder om supplerende oplysninger på de relevante myndigheders vegne, hvis det er nødvendigt. Derefter accepterer Energistyrelsen ansøgningen hurtigst muligt og senest tre måneder efter, at sagen er fuldt oplyst. Sagen overgår herefter til den lovpligtige tilladelsesproces, jf. TEN-E-forordningens artikel 10, stk. 6.

Den lovpligtige tilladelsesproces skal afsluttes senest 1½ år efter Energistirelsens accept af ansøgningen. Energistyrelsen udarbejder rimelige tidsfrister for de enkelte afgørelser i samarbejde med relevante myndigheder.

Se også kapitel 2 om tilladelsesprocessen for PCI-projekter generelt.

4.5 Relevant lovgivning

Afsnittet giver et overblik over mulig relevant lovgivning, herunder miljølovgivning. Der er ikke tale om en fuldstændig liste, da der afhængig af det konkrete projekt, kan vise sig at være andre regler, som også er relevante. Afsnittet er inddelt i 2 dele:

- a) relevant lovgivning for hovedtilladelser for projekter
- b) en indikativ liste over anden lovgivning, som kan være relevant for projekterne

4.5.1 Relevant lovgivning for tilladelser for projekter

- Lov om Energinet (lovbekendtgørelse nr. 271 af 9. marts 2023)
- Gasforsyningsloven (lovbekendtgørelse nr. 1286 af 3. november 2025)
- Varmeforsyningsloven (lovbekendtgørelse nr. 124 af 2. februar 2024)
- Planloven (lovbekendtgørelse nr. 572 af 29. maj 2024)
- Miljøvurderingsloven (lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023).
- Habitatbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023).
- Bekendtgørelse om sikkerhedsbestemmelser for naturgasanlæg og bionaturgasanlæg efter lov om arbejdsmiljø (bekendtgørelse nr. 1988 af 9. december 2020).

4.5.2 Anden relevant lovgivning afhængig af det konkrete projekt

- Kontinentalsokkelloven (lovbekendtgørelse nr. 199 af 27. februar 2024).
- Undergrundsloven (lovbekendtgørelse nr. 1461 af 29. november 2023)
- Skovloven (lovbekendtgørelse nr. 690 af 26. maj 2023)
- Vandløbsloven (lovbekendtgørelse 1217 af 25. november 2019)
- Naturbeskyttelsesloven (lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024)
- Vandforsyningsloven (lovbekendtgørelse nr. 1149 af 28. oktober 2024)
- Fiskeriloven (lovbekendtgørelse nr. 205 af 1. marts 2023)
- Museumsloven (lovbekendtgørelse nr. 1017 af 7. juli 2025)
- Godkendelsesbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1027 af 2. september 2024).

4.6 Kontaktoplysninger på myndigheder og vigtige berørte interesseparter

Den kompetente myndighed efter TEN-E-forordningen er:

- Energistyrelsen, ens@ens.dk

Listen indeholder navne på myndigheder, som kan være relevante for PCI-projekter.

Andre relevante myndigheder:

- Arbejdstilsynet, at@at.dk
- Banedanmark, banedanmark@bane.dk
- Beredskabsstyrelsen, brs@brs.dk
- By og Havn, info@byoghavn.dk

- Forsvarets Ejendomsstyrelse, fes-ktp-mil.dk
- Kystdirektoratet, kdi@kyst.dk
- Landbrugsstyrelsen, mail@lbt.dk
- Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
- Plan- og Landdistriktsstyrelsen, plst@plst.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk
- Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, mail@sgav.dk
- Søfartsstyrelsen, sfs@dma.dk
- Trafikstyrelsen, info@trafikstyrelsen.dk
- Vejdirektoratet, vd@vd.dk
- Relevante kommuner (afhænger af den planlagte linjeføring).

Vigtige berørte interessenter (interesseorganisationer, som normalt høres i forbindelse med infrastrukturprojekter):

- Danmarks Jægerforbund, post@jaegerne.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, dof@dof.dk
- Dansk Skovforening, af@danskskovforening.dk
- Dansk Vand- og Spildevandsforening, danva@danva.dk
- Danske Museer, info@dkmuseer.dk
- Friluftsrådet, fr@friluftsradet.dk

Kapitel 5: Brint

PCI-projekter i energiinfrastrukturkategorien brint skal ifølge TEN-E-forordningen være med grænseoverskridende effekt. Ifølge TEN-E-forordningen kan der grundlæggende være tale om nyetablering af brintinfrastruktur eller (hel eller delvis) konvertering af den eksisterende metan-/naturgasinfrastruktur.

Der vil ifølge TEN-E-forordningens bilag II kunne være tale om:

- Rørledninger til transport af brint hovedsageligt ved højt tryk.
- Lagringsfaciliteter.
- Terminaler til modtagelse, oplagring eller forgasning af brint.
- Udstyr eller anlæg, der er afgørende for sikkerhed og effektiv drift samt tovejskapacitet, herunder kompressorstationer.
- Der kan også være tale om udstyr eller anlæg, der muliggør anvendelse af brint eller brintbaserede brændstoffer i transportsektoren og PCI-projekter inden for TEN-E-forordningen for transports anvendelsesområde.

Foruden den grænseoverskridende effekt af projektet, er det også relevant, hvordan projektet er med til at sikre et gennemsigtigt og ikkediskriminerende marked for brint.

5.1 Krav til projektiværksætter

I TEN-E-forordningen fremgår det, at PCI-projekter hovedsageligt vil transportere brint ved højt tryk, hvilket kan tolkes til at være brinttransmission, da det sædvanligvis er højtryk, mens brintdistribution sædvanligvis er lavtryk. Den danske nationale regulering af brint indeholder ikke en trykgrænse, som adskiller de to systemer, men der er en sondring mellem brinttransmission og brintdistribution. Den fremgår af den politiske aftale: 1. delaftale om ejerskab og drift af fremtidens danske, rørbundne brintinfrastruktur, giver imidlertid en national retning for infrastrukturen. I henhold til denne skal Energinet som udgangspunkt forbinde grænseoverskridende rørbunden brintinfrastruktur til et dansk modtagerpunkt, offshore rørbunden brintinfrastruktur, og grænseoverskridende brintrør på tværs af landet til et brintlager. Evida skal som udgangspunkt forbinde indenlandske brintproducenter og –forbrugere og kan tilslutte disse til et sammenkoblet brintsystem. Det afgørende for ethvert PCI-projekt er imidlertid fortsat den grænseoverskridende effekt af selve projektet frem for omtalen som transmission/distribution eller ordlyden i TEN-E-forordningen med højtryksrør.

Hvis der er tale om projekter på dansk transmissionsniveau, udformes de af Energinet som landets eneste brinttransmissionsselskab med kommende fuldt ejerskab over brinttransmissionssystemet i Danmark.

Hvis der er tale om projekter vedrørende brintlagring, udestår der fortsat politisk stillingtagen til ejerskab.

Hvis der er tale om projekter på distributionsniveau, udformes de af Evida som landets eneste brintdistributionsselskab med forventet fuldt ejerskab over gasdistributionssystemerne i Danmark.

Hverken tilladelserne for Energinet efter lov om Energinet eller for Evida efter lov om gasforsyning, betragtes som en del af tilladelsesprocessen omfattet af TEN-E-forordningen.

Indmeldelsen af et projekt som potentiel PCI-kandidat er for Energinet omfattet af krav om tilladelse fra klima-, energi- og forsyningsministeren. Dette følger af en bekendtgørelse om systemansvarlig virksomhed og anvendelse af gassystemet.

Uanset processen for indmelding af et PCI-projekt, og uanset eventuelle tilladelser efter lov om Energinet eller lov om gasforsyning, skal alle andre relevante tilladelser også indhentes for projektet. Det sker uafhængigt af indmeldingen til Europa-Kommissionen af et kandidatur som PCI-projekt.

5.2 Relevante miljøvurderinger og afgørelser

For et projekt er miljøvurderinger og afgørelser ofte helt afgørende. Det er derfor en væsentlig del af tilladelsesprocessen. Listen nedenfor er ikke udtømmende. Der kan navnlig være projekter, hvor ikke alle tilladelser er relevante. Der kan også være tilfælde med yderligere tilladelser. I givet fald vil det senest blive oplyst i den detaljerede tidsplan for tilladelsesprocessen. Energistyrelsen udarbejder som kompetent myndighed den detaljerede tidsplan i samarbejde med andre berørte myndigheder og projektiværksætteren. Se nærmere i kapitel 2.4 om fastlæggelse af en detaljeret tidsplan for tilladelsesprocessen.

Miljøvurderinger og afgørelser i proceduren før indgivelse af ansøgningen om at overgå til stadie 2 og den lovpligtige tilladelsesproces, hvis de er nødvendige:

- Miljøvurdering af plangrundlag
- Udkast til miljøkonsekvensrapport for projekter på miljøvurderingslovens bilag 1 eller bilag 2, hvor en screeningsafgørelse har fastsat miljøvurderingspligt
- Væsentligheds- og konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-områder

Tilladelser og godkendelser, som udstedes i den lovpligtige tilladelsesproces, hvis de er nødvendige:

- Vedtagelse af plangrundlag (kommunen) eller landsplansdirektiv (Plan- og Landdistriktsstyrelsen)
- Miljøkonsekvensvurdering (kommunen, Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø eller Miljøstyrelsen)
- Miljøgodkendelse, herunder eventuel myndighedsaccept af risikovirksomhed (kommunen eller Miljøstyrelsen)
- Tilladelse til anvendelse af Danmarks undergrund (Energistyrelsen)
- Tilladelse til nedlæggelse af rørledninger til transport af kulbrinter på havet (Energistyrelsen)
- Godkendelse af etablering og drift af lagervirksomhed som listevirksomhed (Miljøministeriet)
- Bevilling til drift af lagervirksomhed (Energistyrelsen)
- Tilladelse efter beredskab for brintinfrastruktur (under udarbejdelse).

Yderligere information om myndighedsbehandling findes i Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse: <https://miljogodkendelsesvejledningen.dk>.

5.3 Omfanget af dokumentation og detaljeringsgrad af oplysninger i ansøgningen om at overgå til stadie 2 og den lovpligtige tilladelsesproces

Når de nødvendige miljøvurderinger er udarbejdet, har projektet mulighed for at søge om at overgå til den lovpligtige tilladelsesproces. Det sker ved, at projektiværksætteren indsender en ansøgning til Energistyrelsen om, at tilladelsesprocessen skal overgå til den lovpligtige tilladelsesproces. Når Energistyrelsen accepterer ansøgningen om brug af den lovpligtige tilladelsesproces, igangsættes den lovpligtige tilladelsesproces (mere herom i kapitel 2).

Ansøgningen om brug af den lovpligtige tilladelsesproces skal vedlægges:

- Miljøkonsekvensrapport (hvis relevant)
- Konsekvensvurdering for Natura 2000 områder (hvis relevant)
- Forslag til kommuneplantillæg og lokalplan (hvis relevant)
- Konsekvensvurdering på havet (hvis relevant)
- Rapport om offentlighedens deltagelse.

Rapporten om offentlighedens deltagelse skal opfylde kravene i TEN-E-forordningens artikel 9, stk. 4. Rapporten skal sammenfatte resultater af alle aktiviteter, som er gennemført i forbindelse med offentlighedens deltagelse, herunder høringer, som er gennemført før tilladelsesprocessens start og alle høringer, som er gennemført inden indgivelse af ansøgningen. Dette betyder, at resultaterne fra den 2. offentlighedsfase ikke indgår i denne rapport, da denne høring finder sted efter ansøgningen om at overgå til stadie 2 og den lovpligtige tilladelsesproces, inkl. rapport om offentlighedens deltagelse, er fremsendt til Energistyrelsen.

5.4 Arbejdsgangen og vejledende tidsramme

Projektiværksætter anmelder projektet til Energistyrelsen. Vedlagt skal være en detaljeret beskrivelse af projektet, jf. TEN-E-forordningens artikel 10, stk. 3. På baggrund af det vedlagte, vurderer Energistyrelsen, om projektet er modent nok til, at tilladelsesprocessen kan sættes i gang. Energistirelsens vurdering sker i samarbejde med andre relevante myndigheder. Energistyrelsen skal senest tre måneder efter modtagelsen af anmeldelsen, skriftligt enten anerkende eller give afslag på anmeldelsen. Afslag kan gives, hvis projektet vurderes ikke at være modent nok til at påbegynde tilladelsesprocessens første stadie, proceduren før indgivelse af ansøgningen. Energistyrelsen skal begrunde et eventuelt afslag på en anmeldelse.

Hvis projektet vurderes at være tilstrækkeligt modent, anerkender Energistyrelsen anmeldelsen.

Stadie 1: Anmeldelse og forberedelse af ansøgningsmateriale

Energistyrelsen fastlægger omfanget af dokumentation og detaljeringsgraden af de oplysninger, der skal indgives som en del af ansøgningen. Det sker sammen med øvrige relevante myndigheder og følger TEN-E-forordningens artikel 10, stk. 6, litra a. Det afklares f.eks., om projektet er miljøvurderingspligtigt, om det kræver udarbejdelse af kommuneplantillæg og/eller lokalplan, og om projektet er omfattet af risikobekendtgørelsen.

Energistyrelsen udarbejder i samarbejde med projektiværksætteren og de relevante myndigheder en detaljeret tidsplan for tilladelsesprocessen, jf. TEN-E-forordningens artikel 10, stk. 6, litra b.

Senest 6 måneder efter anmeldelsen skal dokumentationskrav og den detaljerede tidsplan være fastlagt og sendt til projektiværksætter.

Inden for en vejledende periode på tre måneder efter anerkendelse af anmeldelsen sender projektiværksætter et koncept for offentlighedens deltagelse til godkendelse i Energistyrelsen, jf. TEN-E-forordningens artikel 9, stk. 3, og bilag 6. Inden for tre måneder efter modtagelse af konceptet skal Energistyrelsen enten anmode om ændringer til konceptet eller godkende konceptet.

Når konceptet er godkendt gennemføres første offentlighedsfase, jf. TEN-E-forordningens artikel 9, stk. 4, og bilag 6, pkt. 3 og 5. Senest på dette tidspunkt opretter projektiværksætter en hjemmeside om projektet, som opdateres jævnligt, jf. TEN-E-forordningens artikel 9, stk. 7, og bilag 6, pkt. 6. Der udarbejdes en informationsfolder om projektet, og der indkaldes skriftligt til informationsmøde om projektet.

Som udgangspunkt gennemføres 1. offentlighedsfase således, at den offentlige høring efter TEN-E-forordningens artikel 9 og 1. offentlighedsfase) efter miljøvurderingslovens § 35 gennemføres samlet.

Hvis projektet er miljøvurderingspligtigt, udarbejder miljøvurderingsmyndigheden (Miljøstyrelsen, Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø eller kommunen) efter 1. offentlighedsfase en afgrænsningsudtalelse om afgrænsning af miljøkonsekvensvurderingens indhold.

På baggrund af afgrænsningsudtalelsen udarbejder projektiværksætteren udkast til miljøkonsekvensvurdering. Samtidig hermed udarbejdes øvrigt ansøgningsmateriale, herunder ansøgning om miljøgodkendelse, anmeldelse af risikovirkomhed og intern beredskabsplan.

Kommunen skal endvidere udarbejde forslag til kommuneplantillæg og lokalplan, hvis dette er relevant for projektet. Forslag til plangrundlaget og evt. miljøvurdering heraf kan udarbejdes og behandles sideløbende med miljøkonsekvensvurderingsprocessen. Planprocessen igangsættes dog ofte inden 1. offentlighedsfase.

Forslag til miljøkonsekvensvurdering sendes til miljøvurderingsmyndigheden, som efter gennemgang af rapporten sender den i høring som en del af 2. offentlighedsfase sammen med udkast til miljøgodkendelse. Hvis det skønnes hensigtsmæssigt sendes kommuneplantillæg, lokalplan og evt. miljøvurdering heraf i høring samtidig som en del af 2. offentlighedsfase.

Stadie 2: Overgang til den lovpligtige tilladelsesproces

Ansøgning om overgang til den lovpligtige tilladelsesproces indsendes til Energistyrelsen.

Ansøgning om de enkelte relevante afgørelser kan enten sendes direkte til fagmyndigheden eller gennem Energistyrelsen. Når Energistyrelsen modtager ansøgningen, hører Energistyrelsen de relevante myndigheder, om sagen er tilstrækkeligt oplyst til, at myndigheden kan behandle sagen med henblik på udstedelse af de relevante tilladelser. Energistyrelsen anmoder om supplerende oplysninger på de relevante myndigheders vegne, hvis det er nødvendigt. Derefter accepterer Energistyrelsen ansøgningen hurtigst muligt og senest tre måneder efter, at sagen er fuldt oplyst. Sagen overgår herefter til den lovpligtige tilladelsesproces, jf. TEN-E-forordningens artikel 10, stk. 6.

Den lovpligtige tilladelsesproces skal afsluttes senest 1½ år efter Energistyrelsens accept af ansøgningen. Energistyrelsen udarbejder rimelige tidsfrister for de enkelte afgørelser i samarbejde med relevante myndigheder.

Se også kapitel 2 om tilladelsesprocessen for PCI-projekter generelt.

5.5 Relevant lovgivning

Nedenfor følger en ikke fuldstændig liste, da der afhængig af det konkrete projekt, kan vise sig at være andre regler, som også er relevante.

Afsnittet er inddelt i 2 dele:

- a) relevant lovgivning for hovedtilladelser for projekter
- b) en indikativ liste over anden lovgivning, som kan være relevant for projekterne

5.5.1 Tilladelser og lovgivning for projekter

- Lov om Energinet (lovbekendtgørelse nr. 271 af 9. marts 2023)
- Gasforsyningsloven (lovbekendtgørelse nr. 1100 af 16. august 2023)
- Varmeforsyningsloven (lovbekendtgørelse nr. 2068 af 16. november 2021)
- Planloven (lovbekendtgørelse nr. 1157 af 1. juli 2020)
- Miljøvurderingsloven (lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023)
- Habitatbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023)
- Bekendtgørelse om sikkerhedsbestemmelser for naturgasanlæg og bionaturgasanlæg efter lov om arbejdsmiljø (bekendtgørelse nr. 1988 af 9. december 2020).

5.5.2 Anden relevant lovgivning afhængig af det konkrete projekt

- Kontinentalsokkelloven (lovbekendtgørelse nr. 199 af 27. februar 2024)
- Undergrundsloven (lovbekendtgørelse nr. 1533 af 26. december 2019)
- Skovloven (lovbekendtgørelse nr. 690 af 26. maj 2023)
- Vandløbsloven (lovbekendtgørelse 1217 af 25. november 2019)
- Naturbeskyttelsesloven (lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022)
- Vandforsyningsloven (lovbekendtgørelse nr. 602 af 10. maj 2022)
- Fiskeriloven (lovbekendtgørelse nr. 205 af 1. marts 2023)
- Museumsloven (lovbekendtgørelse nr. 358 af 8. april 2014)
- Godkendelsesbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1083 af 9. august 2023).

5.6 Kontaktoplysninger på myndigheder og vigtige berørte interesseparter

Den kompetente myndighed efter TEN-E-forordningen er:

- Energistyrelsen, ens@ens.dk

Andre relevante myndigheder:

- Arbejdstilsynet, at@at.dk
- Banedanmark, banedanmark@bane.dk
- Beredskabsstyrelsen, brs@brs.dk
- By og Havn, info@byoghavn.dk

- Forsvarets Ejendomsstyrelse, fes@mil.dk
- Kystdirektoratet, kdi@kyst.dk
- Landbrugsstyrelsen, mail@lbst.dk
- Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
- Plan- og Landdistriktsstyrelsen, plast@plst.dk
- Sikkerhedsstyrelsen, sik@sik.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk
- Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, mail@sgav.dk
- Søfartsstyrelsen, sfs@dma.dk
- Trafikstyrelsen, info@trafikstyrelsen.dk
- Vejdirektoratet, vd@vd.dk
- Relevante kommuner (afhænger af den planlagte linjeføring).

Vigtige interessenter:

Listen indeholder interesseorganisationer, som normalt høres i forbindelse med infrastrukturprojekter.

- Danmarks Jægerforbund, post@jaegerne.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, dof@dof.dk
- Dansk Skovforening, info@skovforeningen.dk
- Dansk Vand- og Spildevandsforening, danva@danva.dk
- Danske Beredskaber, post@danskeberedskaber.dk
- Danske Museer, info@dkmuseer.dk
- Friluftsrådet, fr@friluftsradet.dk

Kapitel 6: Elektrolysatorfaciliteter:

Elektrolyseanlæg til brintfremstilling er industrianlæg, der i høj grad kan variere i udformning og produktionskapacitet. Det vil på baggrund heraf være forskelligt, hvilke godkendelser og tilladelser, der er påkrævet for det enkelte anlæg.

PCI-projekterne i energiinfrastrukturkategorien elektrolysatorfaciliteter kan ifølge TEN-E-forordningens bilag II være:

- Elektrolyseanlæg
 - der har en kapacitet på minimum 50 MW. Denne kapacitet skal enten leveres af ét anlæg eller af et sæt elektrolyseanlæg, som indgår i et fælles koordineret projekt
 - hvis produktion har en drivhusgasreduktion på minimum 70 % ift. den fossile reference på 94 g CO_{2eq}/MJ.
 - der også har en netrelateret funktion, særligt med henblik på fleksibiliteten i systemet som helhed og systemeffektiviteten af el- og brintnet som helhed.
- Tilhørende udstyr, herunder rørledningsforbindelser til nettet

6.1 Krav til projektiværksætter

Alle private aktører med ønske om at udvikle et projekt om elektrolysefaciliteter har mulighed for at ansøge.

6.2 Relevante miljøvurderinger og afgørelser

I dette afsnit angives de miljøvurderinger og afgørelser, som ofte vil indgå i tilladelsesprocessen. Der kan være konkrete projekter, hvor ikke alle de nævnte tilladelser er relevante. Hvis yderligere tilladelser er påkrævet, vil det senest blive oplyst i den detaljerede tidsplan for tilladelsesprocessen, som Energistyrelsen udarbejder i samarbejde med andre berørte myndigheder og projektiværksætteren. Se nærmere i kapitel 2.4 om fastlæggelse af en detaljeret tidsplan for tilladelsesprocessen.

Miljøvurderinger og afgørelser i proceduren før indgivelse af ansøgningen om at overgå til stadie 2 og den lovpligtige tilladelsesproces, hvis de er nødvendige:

- Miljøvurdering af plangrundlag (kommunen)
- Udkast til plangrundlag (kommunen) Udkast til miljøkonsekvensrapport for projekter på miljøvurderingslovens bilag 1 eller bilag 2, hvor en screeningsafgørelse har fastsat miljøvurderingspligt (bygherre)
- Konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-områder (bygherre)

Tilladelser og godkendelser, som udstedes i den lovpligtige tilladelsesproces, hvis de er nødvendige:

- Vedtagelse af plangrundlag (kommunen)
- Miljøkonsekvensvurdering (Miljøstyrelsen, eller kommunen)
- Miljøgodkendelse, herunder eventuel myndighedsaccept af risikovirksomhed (Miljøstyrelsen eller kommunen)
- Tilladelse til indvinding af grundvand eller overfladevand (kommunen)

- Tilladelse til udledning af spildevand eller tilslutningstilladelse til spildevandsanlæg (Miljøstyrelsen eller kommunen)
- Bygge- og anlægstilladelser (kommunen)
- Tilladelse efter beredskabsloven (det kommunale redningsberedskab)
- Nettilslutningsaftale med Energinet eller netvirksomheden.

Kommunen er myndighed for miljøkonsekvensvurdering, miljøgodkendelse og spildevands- og udledningstilladelse, hvis der alene er tale om brintfremstilling ved elektrolyse. Hvis der også er tale om aktiviteter, som i bilag 1 eller 2 til godkendelsesbekendtgørelsen er s-mærket, er Miljøstyrelsen myndighed for disse tilladelser. Det gælder f.eks. anlæg, hvor der både er brintproduktion og viderekonvertering af brint til f.eks. metanol eller ammoniak. Det er dog altid kommunen, der giver tilladelse til tilslutning af spildevand til anlæg, der tilhører spildevandsforsyningsselskaber (omfattet af § 2, stk. 1, i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold). Det gælder uanset, om miljøgodkendelsen meddeles af kommunen eller af Miljøstyrelsen.

Yderligere information om myndighedsbehandling for etablering af PtX-anlæg på land kan findes i Energistyrelsens vejledning: [Etablering og drift af PtX-anlæg](#) og i Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse: <https://miljogodkendelsesvejledningen.dk>.

6.3 Omfanget af dokumentation og detaljeringsgrad af oplysninger i ansøgningen om at overgå til stadie 2 og den lovpligtige tilladelsesproces

Når de nødvendige miljøvurderinger foreligger, kan projektiværksætteren indsende en ansøgning til Energistyrelsen om, at PCI-projektet overgår til den lovpligtige tilladelsesproces. Energistyrelsens accept af ansøgningen markerer overgangen til den lovpligtige tilladelsesproces. I ansøgningen om at overgå til stadie 2 og den lovpligtige tilladelsesproces skal følgende dokumentation vedlægges:

- Miljøvurdering af plangrundlag (hvis relevant)
- Miljøkonsekvensrapport (hvis relevant)
- Konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-områder (hvis relevant)
- Rapport om offentlighedens deltagelse

Rapporten om offentlighedens deltagelse skal sammenfatte resultater af alle aktiviteter, som er gennemført i forbindelse med offentlighedens inddragelse, herunder høringer, som er gennemført før tilladelsesprocessens start og alle høringer, som er gennemført i løbet af proceduren før indgivelse af ansøgningen. Rapporten skal opfylde kravene i TEN-E-forordningens artikel 9, stk. 4. Resultaterne fra 2. offentlighedsfase skal derfor ikke indgå i denne rapport, fordi denne høring finder sted efter fremsendelse af ansøgningen om at overgå til stadie 2 og den lovpligtige tilladelsesproces og rapport om offentlighedens deltagelse til Energistyrelsen.

6.4 Arbejdsgangen og vejledende tidsramme

I dette afsnit angives en vejledende arbejdsgang og tidsramme for PCI-elektrolysefacilitatorprojekter på land i Danmark.

Projektiværksætter anmelder projektet til Energistyrelsen og medsender en detaljeret beskrivelse af projektet, jf. TEN-E-forordningens artikel 10, stk. 3. På baggrund af den medsendte beskrivelse vurderer Energistyrelsen i samarbejde med andre relevante myndigheder, om projektet er modent nok til, at tilladelsesprocessen kan sættes i gang. Senest tre måneder efter modtagelsen af projektanmeldelsen skal Energistyrelsen skriftligt enten anerkende eller give afslag på anmeldelsen. Afslag kan gives, hvis projektet vurderes ikke at være modent nok til at påbegynde tilladelsesprocessens første stadie, proceduren før indgivelse af ansøgningen. Energistyrelsen skal begrunde et eventuelt afslag på en anmeldelse.

Hvis projektet vurderes at være tilstrækkeligt modent, anerkender Energistyrelsen anmeldelsen.

Stadie 1: Anmeldelse og forberedelse af ansøgningsmateriale

Energistyrelsen fastlægger sammen med øvrige relevante myndigheder omfanget af dokumentation og detaljeringsgraden af de oplysninger, der skal indgives som en del af ansøgningen, jf. TEN-E-forordningens artikel 10, stk. 6, litra a. Det afklares f.eks., om projektet er miljøvurderingspligtigt, om det kræver udarbejdelse af kommuneplantillæg og/eller lokalplan, og om projektet er omfattet af risikobekendtgørelsen.

Energistyrelsen udarbejder i samarbejde med projektiværksætteren og de relevante myndigheder en detaljeret tidsplan for tilladelsesprocessen, jf. TEN-E-forordningens artikel 10, stk. 6, litra b. Senest 6 måneder efter anmeldelsen skal dokumentationskrav og den detaljerede tidsplan være fastlagt og sendt til projektiværksætter.

Inden for en vejledende periode på tre måneder efter anerkendelse af anmeldelsen sender projektiværksætter et koncept for offentlighedens deltagelse til godkendelse i Energistyrelsen, jf. TEN-E-forordningens artikel 9, stk. 3, og bilag 6. Inden for tre måneder efter modtagelse af konceptet skal Energistyrelsen enten anmode om ændringer til konceptet eller godkende konceptet.

Når konceptet er godkendt gennemføres første offentlighedsfase, jf. TEN-E-forordningens artikel 9, stk. 4, og bilag 6, pkt. 3 og 5. Senest på dette tidspunkt opretter projektiværksætter en hjemmeside om projektet, som opdateres jævnligt, jf. TEN-E-forordningens artikel 9, stk. 7, og bilag 6, pkt. 6. Der udarbejdes en informationsfolder om projektet, og der indkaldes skriftligt til informationsmøde om projektet.

Som udgangspunkt gennemføres 1. offentlighedsfase således, at den offentlige høring efter TEN-E-forordningens artikel 9 og 1. offentlighedsfase efter miljøvurderingslovens § 35 gennemføres samlet.

Hvis projektet er miljøvurderingspligtigt, udarbejder miljøvurderingsmyndigheden (Styrelsen for grøn arealoplægning og vandmiljø eller kommunen) efter 1. offentlighedsfase en afgrænsningsudtalelse om afgrænsning af miljøkonsekvensvurderingens indhold.

På baggrund af afgrænsningsudtalelsen udarbejder projektiværksætteren udkast til miljøkonsekvensvurdering. Samtidig hermed udarbejdes øvrigt ansøgningsmateriale, herunder ansøgning om miljøgodkendelse, anmeldelse af risikovirksomhed og intern beredskabsplan.

Kommunen skal endvidere udarbejde forslag til kommuneplantillæg og lokalplan, hvis dette er relevant for projektet. Forslag til plangrundlaget og evt. miljøvurdering heraf kan udarbejdes og behandles sideløbende med miljøkonsekvensvurderingsprocessen. Planprocessen igangsættes dog ofte inden 1. offentlighedsfase.

Forslag til miljøkonsekvensvurdering sendes til miljøvurderingsmyndigheden, som efter gennemgang af rapporten sender den i høring som en del af 2. offentlighedsfase sammen med udkast til miljøgodkendelse. Hvis det skønnes hensigtsmæssigt sendes kommuneplantillæg, lokalplan og evt. miljøvurdering heraf i høring samtidig som en del af 2. offentlighedsfase.

Stadie 2: Overgang til den lovpligtige tilladelsesproces

Ansøgning om overgang til den lovpligtige tilladelsesproces indsendes til Energistyrelsen.

Ansøgning om de enkelte relevante afgørelser kan enten sendes direkte til fagmyndigheden eller gennem Energistyrelsen. Når Energistyrelsen modtager ansøgningen, hører Energistyrelsen de relevante myndigheder, om sagen er tilstrækkeligt oplyst til, at myndigheden kan behandle sagen med henblik på udstedelse af de relevante tilladelser. Energistyrelsen anmoder om supplerende oplysninger på de relevante myndigheders vegne, hvis det er nødvendigt. Derefter accepterer Energistyrelsen ansøgningen hurtigst muligt og senest tre måneder efter, at sagen er fuldt oplyst. Sagen overgår herefter til den lovpligtige tilladelsesproces, jf. TEN-E-forordningens artikel 10, stk. 6.

Den lovpligtige tilladelsesproces skal afsluttes senest 1½ år efter Energistirelsens accept af ansøgningen. Energistyrelsen udarbejder rimelige tidsfrister for de enkelte afgørelser i samarbejde med relevante myndigheder.

Se også kapitel 2 om tilladelsesprocessen for PCI-projekter generelt.

6.4 Relevant lovgivning

- Miljøvurderingsloven (lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023)
- Planloven (lovbekendtgørelse nr. 572 af 29. maj 2024)
- Miljøbeskyttelsesloven (lovbekendtgørelse nr. 1093 af 11 november 2024)
- Godkendelsesbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1027 af 2. september 2024)
- Risikobekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 372 af 25. april 2016)
- Beredskabsloven (lovbekendtgørelse nr. 314 af 3. april 2017)
- Elforsyningsloven (lovbekendtgørelse nr. 1248 af 24. oktober 2023).
- Vandforsyningsloven (lovbekendtgørelse nr. 1149 af 28. oktober 2024).

6.5 Anden relevant lovgivning afhængig af det konkrete projekt

- Udledningstilladelse jf. Kvotedirektivet (2003/87/EF af 13. oktober 2003).
- Lov om styrket beredskab i energisektoren (lov nr. 258 af 6. marts 2025).
- Bekendtgørelse om modstandsdygtighed og beredskab i energisektoren (bekendtgørelse nr. 260 af 6. marts 2025).
- Forordning nr. 2023/1185 af 10. februar 2023 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2001 gennem fastsættelse af en minimumstærskel for drivhusgasemissionsbesparelser.

6.6 Kontaktoplysninger på myndigheder og vigtige berørte interesseparter

Den kompetente myndighed efter TEN-E-forordningen er:

- Energistyrelsen, ens@ens.dk

Andre relevante myndigheder:

- Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
- Arbejdstilsynet, at@at.dk
- Sikkerhedsstyrelsen sik@sik.dk/Erhvervsstyrelsen, erst@erst.dk
- Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, mail@sgav.dk
- Beredskabsstyrelsen, brs@brs.dk
- Energinet, info@energinet.dk
- Plan- og Landdistriktsstyrelsen, plst@plst.dk
- Trafikstyrelsen, info@trafikstyrelsen.dk
- Den relevante kommune
- Det kommunale redningsberedskab
- Politiet
- Den lokale netvirksomhed

Kapitel 7: Kuldioxid (CO₂)

CO₂-lagring samt transport af CO₂ er nyt i Danmark og der er derfor et begrænset erfaringsgrundlag for tilladelser af CO₂ netværkskomponenter omfattet af TEN-E forordningen.

Disse omfatter:

- a) Dedikerede rørledninger, dog ikke opstrømsrørledningsnet, der anvendes til transport af kuldioxid fra mere end én kilde, med henblik på permanent geologisk lagring af kuldioxid i overensstemmelse med direktiv 2009/31/EF
- b) faste anlæg til flydendegørelse, bufferlagring og konvertering af kuldioxid med henblik på videre transport gennem rørledninger og med dedikerede transportformer såsom skibe, pramme, lastbiler og toge
- c) anlæg på jordoverfladen og injektionsanlæg i tilknytning til infrastruktur i en geologisk formation, der i overensstemmelse med direktiv 2009/31/EF anvendes til permanent geologisk lagring af kuldioxid, når de ikke indebærer anvendelse af kuldioxid til forbedret kulbrinteindvinding og er nødvendige for at muliggøre grænseoverskridende transport og lagring af kuldioxid
- d) alt udstyr eller alle anlæg, der er væsentlige for, at det pågældende system kan fungere tilfredsstillende, sikkert og effektivt, herunder beskyttelses-, overvågnings- og kontrolsystemer.

Der er et stort overlap til CCS-projekter og projektkomponenter, der er omfattet af Netto-nul Industri Forordningen ([\(EU\) 2024/1735](#)), der dog omfatter alle dele af CCS-værdikæden.

Myndighedskoordinering af tilladelsesprocedurer under netto-nul industriforordningen varetages af Erhvervsstyrelsen (One stop shop), hvortil der også skal rettes henvendelse, hvis et projekt, der indgår i en CCS værdikæde ønsker status som et strategisk netto-nul industriprojekt.

Projekter, der behandles gennem Erhvervsstyrelsens [One stop shop](#), tilknyttes en fast koordinator, der følger virksomheden/projektudvikleren gennem hele godkendelsesprocessen. Koordinatoren involverer relevante kommuner og statslige myndigheder og koordinerer den hurtigst mulige proces. Virksomheden/projektudvikleren får derudover en samlet tids- og godkendelsesplan med lovbestemte sagsbehandlingslofter, der giver overblik over alle nødvendige tilladelser for det individuelle projekt. Det er således muligt at ansøge Erhvervsstyrelsen om udpegelse af projektet [her](#).

7.1 Krav til projektiværksætter

Den overordnede tilgang til implementering af CCS i Danmark er, at denne skal ske på markedsvilkår og i modsætning til andre områder dækket af TEN-E findes der ikke en central myndighed, der varetager planlægningen og udbygningen af et CO₂-netværk.

Processen for CO₂-netværksprojekter følger den overordnede tilladelsesproces for PCI-projekter som nærmere beskrevet i kapitel 2, herunder projektiværksætterens:

- Anmeldelse af projektet til Energistyrelsen
- Udkast til detaljeret tidsplan for projektet
- Udkast til koncept for offentlighedens deltagelse

- Oprettelse af hjemmeside, informationsfolder og møder med berørte interessenter
- Afholdelse af mindst et offentligt møde
- Udarbejdelse af ansøgningsmateriale om at overgå til 2. stadie i tilladelsesprocessen inkl. rapport om miljøvurderinger
- Rapport om offentlighedens deltagelse og ansøgninger om tilladelse fra relevante myndigheder
- Ansøgning til Energistyrelsen om at overgå til den lovpligtige tilladelsesproces

7.2 Relevante miljøvurderinger og afgørelser

I dette afsnit angives de miljøvurderinger og afgørelser, som typisk vil indgå i tilladelsesprocessen. Hvis der skal udarbejdes yderligere miljøvurderinger eller indhentes yderligere afgørelser for et konkret projekt, vil det senest blive oplyst i forbindelse med projektiværksætterens inddragelse af Energistyrelsen ved udarbejdelsen af den detaljerede tidsplan for projektet.

Følgende PCI-relevante projekter eller projektkomponenter er omfattet af bilag 1 i lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

- Rørledninger med en diameter på over 800 mm og en længde på over 40 km til transport af CO₂ med henblik på geologiske lagring, herunder tilknyttede pumpestationer.
- Lagringslokaliteter omfattet af [CCS-direktivet](#)

For disse projekter skal der gennemføres en fuld miljøvurdering, som nærmere beskrevet i [miljøvurderingsloven og miljøvurderingsbekendtgørelsen](#).

Det vil være op til den relevante miljømyndighed at afgøre, om PCI relevante aktiviteter nævnt i miljøvurderingsbekendtgørelsens bilag 2, omfattes af kravet om en miljøvurdering, disse omfatter:

- Anlæg af rørledninger til transport af CO₂ med henblik på geologisk lagring (projekter, der ikke er omfattet af bilag 1)
- Anlæg af jernbaner og anlæg til kombineret transport og af intermodale terminaler

En oversigt over relevante miljømyndigheder findes i tabel 7.1

Tabel 7.1 oversigt over relevante miljømyndigheder for CO₂ netværkselementer omfattet af TEN-E forordningen.

	Overordnet myndighed	Udførende myndighed
Anlæg af rørledninger til transport af CO ₂ på land, der berører op til 2 kommuner.	Kommunalbestyrelse	Kommunal miljøforvaltning
Anlæg af rørledninger til transport af CO ₂ på land, der berører mere end 2 kommuner.	Ministeriet for Grøn Trepert	Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandområder
Anlæg af rørledning til transport af CO ₂ til havs	Klima- Energi- og forsyningsministeriet	Energistyrelsen

Faste anlæg til flydendegørelse, bufferlagring og konvertering af CO ₂ med henblik på videre transport, der ikke vedrører erhvervshavne, statslige jernbaner og veje.	Kommunalbestyrelse	Kommunal miljøforvaltning
Anlæg til geologisk lagring af CO ₂ i undergrunden på land, der berører op til 2 kommuner:	Kommunalbestyrelse	Kommunal Miljøforvaltning
Anlæg til geologisk lagring af CO ₂ i undergrunden på land, der berører mere end 2 kommuner:	Ministeriet for Grøn Trepert	Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandområder
Anlæg til geologisk lagring af CO ₂ i undergrunden til havs.	Klima- Energi- og forsyningsministeriet	Energistyrelsen

Følgende miljøvurderinger og afgørelser indgår i det første stadie forud for indgivelse af ansøgning om at overgå til den lovpligtige tilladelsesproces.

- Afgørelse om krav om miljøvurdering -screening (relevant miljømyndighed)
- Miljøkonsekvensvurdering for projekter på miljøvurderingslovens bilag 1 eller bilag 2, hvor en screeningsafgørelse har fastsat miljøvurderingspligt (Kommuner, Styrelsen for Grøn Arealomlægning og vandområder, Energistyrelsen)
- 1. rapport om offentlighedens deltagelse.
- Forslag til ændringer af det fysiske plangrundlag, som er nødvendige for at kunne realisere projektet. (berørte kommuner og Plan- og Landdistriktsstyrelsen).

Udover at belyse miljøkonsekvenserne af et projekt, kan miljøvurderingen også undersøge alternativer eller ændringer af bygherrens projekt. Samtidig er det et vigtigt formål, at miljøvurderingsprocessen giver offentligheden og myndighederne mulighed for at komme med forslag eller indsigelser i forbindelse med projektet eller de vilkår, projektet kan realiseres under.

Borgere, virksomheder og andre myndigheder skal således have mulighed for at blive hørt samt at klage over en række af de beslutninger, som myndigheden træffer i forbindelse med miljøkonsekvensrapporten.

Energistyrelsen vil senest 3 måneder efter modtagelsen af miljøvurderingsmaterialet – og i samarbejde med øvrige relevante offentlige myndigheder, vurderer materiale og meddele projektiværksætteren om dette i tilstrækkeligt omfang beskriver projektet og dets miljømæssige konsekvenser, til at andet stadie af godkendelsesprocessen (den lovpligtige tilladelsesproces, beskrevet herunder) kan igangsættes.

Er dette ikke tilfældet vil Energistyrelsen bede projektiværksætteren om yderligere oplysninger, med henblik på at kunne igangsætte andet stadie på et tilstrækkeligt oplyst grundlag.

7.3 Omfanget af dokumentation og detaljeringsgrad af oplysninger ved overgang til lovpligtig godkendelsesproces

Når de nødvendige miljøvurderinger foreligger, kan projektiværksætteren indsende en ansøgning til Energistyrelsen om, at PCI-projektet overgår til den lovpligtige tilladelsesproces. Energistirelsens accept af ansøgningen markerer overgangen til den lovpligtige tilladelsesproces. Ansøgningen om at overgå til anden fase skal som minimum vedlægges:

- Detaljeret beskrivelse af projektet ([jf. TEN-E artikel 10 stk. 7](#))
- Afgørelse om krav om miljøvurdering (relevant miljømyndighed)
- Miljøkonsekvensrapport (hvis relevant)
- Forslag til kommuneplantillæg og lokalplan (hvis relevant) og/eller landsplandirektiv (se afsnit 7.5, III)
- Rapport om offentlighedens deltagelse

Uanset afgørelsen om krav om miljøvurdering, kan projektudvikler gennemføre en fuld miljøvurdering af projekter/projektkomponenter omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2

Rapporten om offentlighedens deltagelse skal sammenfatte resultater af alle aktiviteter, som er gennemført i forbindelse med offentlighedens inddragelse, herunder høringer, som er gennemført før tilladelsesprocessens start og alle høringer, som er gennemført i løbet af proceduren før indgivelse af ansøgningen. Rapporten skal opfylde kravene i TEN-E-forordningens artikel 9, stk. 3 og 4. Resultaterne fra 2. offentlighedsfase skal derfor ikke indgå i denne rapport, fordi denne høring finder sted efter fremsendelse af ansøgningen om at overgå til stadie 2 og den lovpligtige tilladelsesproces og rapport om offentlighedens deltagelse til Energistyrelsen.

Energistyrelsen vil herefter i samarbejde med andre øvrige relevante myndigheder og projektiværksætteren udarbejde en oversigt over de krævede myndighedstilladelser og omfanget af dokumentation for at kunne søge om tilladelserne.

I afsnit 7.5 findes en ikke-udtømmende liste over relevant lovgivning vedr. CO₂ netværksinfrastruktur omfattet af [TEN-E forordningens bilag 3, afsnit 5](#).

7.4 Arbejdsgangen og vejledende tidsramme

I dette afsnit angives en vejledende arbejdsgang og tidsramme for PCI-projekter under temaet CO₂-netværk. Den konkrete arbejdsgang i et projekt tilpasses altid de aktuelle forhold, hvilket betyder, at arbejdsprocesserne kan variere betydeligt fra projekt til projekt.

For yderligere detaljer henvises til håndbogens kapitel 2.

I. Projektanmeldelse til Energistyrelsen

Projektiværksætter anmelder projektet til Energistyrelsen og medsender en detaljeret beskrivelse af projektet, jf. TEN-E-forordningens artikel 10, stk. 1, litra a. På baggrund af beskrivelsen afgør Energistyrelsen i samarbejde med relevante myndigheder, om projektet er tilstrækkeligt modnet til, at tilladelsesprocessen kan igangsættes. Senest tre måneder efter modtagelsen af projektanmeldelsen skal Energistyrelsen skriftligt enten anerkende eller give afslag på anmeldelsen. Afslag kan gives, hvis projektet vurderes ikke at være modent nok til at påbegynde

tilladelsesprocessens første stadie, som er proceduren før indgivelse af ansøgningen. Energistyrelsen vil begrunde et eventuelt afslag på en anmeldelse.

Hvis projektet vurderes at være tilstrækkeligt modent, anerkender Energistyrelsen anmeldelsen.

II. Rammer for oplysning af sagen og udarbejdelse af tidsplan for tilladelsesprocessen

I samarbejde med projektiværksætteren og øvrige relevante myndigheder udarbejdes en opgørelse over omfanget af dokumentation, og detaljeringsgraden af de oplysninger, som skal indgives, som en del af ansøgningen og til en detaljeret tidsplan for tilladelsesprocessen.

Det tilstræbes at opgørelsen over nødvendige tilladelser og omfanget af dokumentation færdiggøres indenfor tre måneder efter anerkendelse af anmeldelsen.

Projektiværksætteren udarbejder herefter i samarbejde med Energistyrelsen og øvrige relevante myndigheder en detaljeret tidsplan for indhentelse af nødvendige myndighedstilladelser (jf. TEN-E forordningens bilag 6).

Skal der udarbejdes afgrænsning for projektet, afventer opgørelsen og den detaljeret tidsplan resultaterne heraf.

III. Offentlig inddragelse og parallel miljøproces

Inden for en vejledende periode på tre måneder efter anerkendelse af anmeldelsen, skal projektiværksætter sende et koncept for offentlighedens deltagelse til godkendelse hos Energistyrelsen, der sammen med andre relevante myndigheder vil vurdere om konceptet kan godkendes eller om der er behov for yderligere aktiviteter, der kan sikre transparens og offentlighedens deltagelse i projektet.

Efter godkendelse af konceptet for offentlighedens deltagelse gennemføres første offentlige høring, jf. TEN-E-forordningens artikel 9, stk. 4, hvis den ikke allerede har været gennemført.

Senest på dette tidspunkt opretter projektiværksætter en hjemmeside med en ajourført beskrivelse af projektet. Som udgangspunkt udarbejder projektiværksætter endvidere en informationsfolder om projektet og projektiværksætter skal sørge for at indkalde til informationsmøde(r) om projektet skriftligt. Som udgangspunkt gennemføres de offentlige høringer sammen med høringerne påkrævet i henhold til miljøvurderingsloven. Endvidere kan idéhøringen for kommuneplantillæg, lokalplan og landsplandirektiv gennemføres som en del af den samlede høring, hvis det vurderes at være hensigtsmæssigt.

Efter den første runde med inddragelse offentligheden fastsætter projektiværksætteren i samarbejde med den relevante miljømyndighed miljøkonsekvensrapportens indhold. Endvidere skal projektiværksætteren udarbejde en rapport, som sammenfatter resultaterne af aktiviteter i forbindelse med offentlighedens deltagelse efter TEN-E-forordningens artikel 9, stk. 4.

Hvis der skal udarbejdes lokalplan og kommuneplantillæg for projektet, skal den/de relevante kommuner endvidere udarbejde forslag til plangrundlaget. Forslag til plangrundlaget kan udarbejdes og behandles sideløbende med miljøkonsekvensvurderingsprocessen.

IV. Overgang til lovpligtig tilladelsesproces

Når rapporten om offentlighedens deltagelse, og de relevante miljøvurderinger foreligger, kan projektiværksætteren sende en ansøgning til Energistyrelsen om, at projektet overgår til den

lovpligtige tilladelsesproces. Når Energistyrelsen modtager ansøgningen, hører Energistyrelsen de relevante myndigheder, om sagen er tilstrækkeligt oplyst til, at de kan udstede de relevante tilladelser. Energistyrelsen anmoder om supplerende oplysninger på de relevante myndigheders vegne, hvis det er nødvendigt. Derefter accepterer Energistyrelsen, senest tre måneder efter ansøgningen er modtaget, at projektiværksætteren har tilvejebragt de relevante oplysninger. Hvis sagen er tilstrækkeligt oplyst, accepterer Energistyrelsen ansøgningen hurtigst muligt.

Som en del af den lovpligtige tilladelsesproces sendes udkastene/forslagene til hhv. miljøkonsekvensrapport, konsekvensvurdering og plangrundlag til de respektive myndigheder, som tilretter og sender i høring, som en del af den 2. offentlighedsfase.

Det tilstræbes, at de relevante tilladelser kan udstedes inden 1½ år efter Energistirelsens accept af ansøgningen om at overgå til den lovpligtige tilladelsesproces.

7.5 Relevant Lovgivning

Dette afsnit indeholder en ikke udtømmende liste over relevant lovgivning vedrørende CO₂ - netværkskomponenter omfattet af TEN-E forordningen, herunder miljølovgivning.

Afsnittet er opdelt i de overordnede infrastruktur kategorier, der er omfattet af TEN-E forordningens tematiske område for CO₂-netværk.

Det skal understreges, at dansk regulering vedr. infrastruktur til transport og lagring af CO₂ er under fortsat udvikling. Det er forventningen, at dette bl.a. vil resultere i regler om krav til bl.a. sikkerhed for rørført transport af CO₂. Ny lovgivning og regulering på CCS-området vil også i øvrigt kunne føre til ændringer på området.

7.5.1 CO₂-rørledninger onshore og offshore

7.5.1.1 Relevant lovgivning afhængigt af det konkrete projekt

- [Lov om rørført transport af CO₂](#) (LOV nr. 612 af 11/06/2024)
- [CO₂-rørledningsbekendtgørelsen](#) (BEK nr. 1169 af 13/11/2024)
- [Miljøvurderingsloven](#) (LBK nr. 4 af 03/01/2023)
- [Miljøvurderingsbekendtgørelsen](#) (BEK nr. 1608 af 09/12/2024)
 - [Vejledning til lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter \(VVM\)](#) (VEJ nr. 9093 af 21/2/2024)
- [Naturbeskyttelsesloven](#) (LBK nr. 927 af 28/06/2024)
 - [Vejledning om naturbeskyttelseslovens § 3 beskyttede naturtyper](#)
 - [Vejledning om bygge- og beskyttelseslinjer – Naturbeskyttelseslovens § 16-19](#)
- [Habitatbekendtgørelsen](#) (BEK nr. 1098 af 21/08/2023)
- [Vandplanlægningsloven](#) (LBK nr. 126 af 26/01/2017)
- [Bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområde distrikter](#) (BEK nr. 797 af 13/06/2023)
- [Planloven](#) (LBK nr. 572 af 29/05/2024)
- [Offshorehabitatbekendtgørelsen](#) (BEK nr. 846 af 26/06/2024)
- [Kystbeskyttelsesloven](#) (LBK nr 245 af 28/02/2025)
- [Skovloven](#) (LBK nr 690 af 26/05/2023)
- [Vandløbsloven](#) (LBK nr 1217 af 25/11/2019)
- [Byggeloven](#) (LBK nr 1178 af 23/09/2016)

- [Naturtypebekendtgørelsen](#) (BEK nr 695 af 03/06/2023)
- [Museumsloven](#) (LBK nr. 1017 af 07/07/2025)
- [Bekendtgørelse om klitfredning](#) (BEK nr. 1061 af 21/08/2018)
- [Bekendtgørelse om bygge- og beskyttelseslinjer](#) (BEK nr. 1066 af 21/08/2018)
- [Arbejdsmiljøloven](#) (LBK nr. 1108 af 15/09/2025)
- [Miljøbeskyttelsesloven](#) (LBK nr. 1093 af 11/10/2024)
- [Jordforureningsloven](#) (LBK nr. 282 af 27/03/2017)
- [Byggeloven](#) (LBK nr. 1178 af 23/09/2016)
- [Vandforsyningsloven](#) (LBK nr. 1149 af 28/10/2024)
- [Affaldsbekendtgørelsen](#) (BEK nr. 1749 af 30/12/2024)
- [Jordflytningsbekendtgørelsen](#) (BEK nr. 1452 af 07/12/2015)
- [Spildevandsbekendtgørelsen](#) (BEK nr. 866 af 20/06/2025)
- [Bekendtgørelse om anvendelse af trykbærende udstyr](#) (BEK nr. 498 af 22/05/2024)
- [Bekendtgørelse om indretning, ombygning og reparation af trykbærende udstyr](#) (BEK nr. 99 af 31/01/2007)
- [Jernbaneloven](#) (LBK nr. 1091 af 11/08/2023)
- [Vejloven](#) (LBK nr. 435 af 24/04/2024)
- [Færdselsloven](#) (LBK nr. 1312 af 26/11/2024)
- [Bekendtgørelse om bygningsreglement 2018 \(BR18\)](#) (BEK nr. 1399 af 12/12/2019)
- [Bekendtgørelse om bygherrens pligter](#) (BEK nr. 117 af 05/02/2013)

7.5.3 Anlæg til geologisk lagring af CO₂

Energistyrelsen har udfærdiget to [tringuides](#), som henvender sig til aktører, der ønsker at gennemføre et CO₂-lagringsprojekt og til sagsbehandlende myndigheder.

De to tringuides har til formål at vejlede og give et overblik over diverse tilladelser og godkendelser, som er nødvendige for efterforskningsaktiviteter samt etablering, drift og afvikling af et CO₂-lagringsprojekt under land, og de indeholder links til relevant lovgivning mv. Den ene vedrører [CO₂-lagringsprojekter i undergrunden under land, og den anden vedrører CO₂ lagringsprojekter i undergrunden under havet](#).

Tringuides kan tilgås på Energistyrelsens hjemmeside her:

- [Sådan lagrer du CO₂ under land](#)
- [Sådan lagrer du CO₂ under havbunden](#)

7.6 Kontaktoplysninger på myndigheder og vigtige berørte interesseparter

Den kompetente myndighed efter TEN-E-forordningen er:

- Energistyrelsen, ens@ens.dk

Andre relevante myndigheder kan bl.a. være:

- [Berørte kommuner](#)
- Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, mail@sgav.dk

- Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
- Trafikstyrelsen, info@trafikstyrelsen.dk
- Erhvervsstyrelsen, erst@erste.dk
- Arbejdstilsynet, at@at.dk
- Beredskabsstyrelsen, brs@brs.dk
- Sikkerhedsstyrelsen, sik@sik.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk
- Søfartsstyrelsen, sfs@dma.dk
- Kystdirektoratet, kdi@kyst.dk

Vigtige berørte interessenter:

Listen indeholder navne på interesseorganisationer, som normalt høres i forbindelse med CO₂ lagringsprojekter. For hvert konkret projekt skal det desuden overvejes, om der skal høres andre private interessenter, f.eks. naboer til en nyt CO₂ lagringslokalitet eller rørføring.

- Danmarks Naturfredningsforening, DN@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, dof@dof.dk
- Greenpeace Danmark, info.dk@greenpeace.org
- NOAH – Friends of the Earth Denmark, noah@noah.dk
- WWF Verdensnaturfonden, wwf@wwf.dk
- Friluftsrådet, fr@friluftsradet.dk 2-gruppen, 92grp@92grp.dk
- Danmarks Lystfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk Danmarks Jægerforbund, post@jaegerne.dk
- Dansk Skovforening, info@skovforeningen.dk
- Dansk Vand- og Spildevandsforening, danva@danva.dk
- Danske Museer, info@dkmuseer.dk
- DCE – Nationalt center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet, dce@au.dk
- GEUS, geus@geus.dk
- Dansk Offshore, info@danskoffshore.dk